

VI FÖRÄNDRAR ARBETSMARKNADEN

Utvecklingen i det nationella socialfondsprogrammet för investering i tillväxt och sysselsättning 2018:2

Tema insatser riktade till dem som står särskilt långt från arbetsmarknaden

EUROPEISKA UNIONEN
Europeiska socialfonden

Svenska
ESF-rådet

Förord

Svenska ESF-rådet ska enligt regleringsbrevet under år 2018 tre gånger redovisa utvecklingen i socialfondsprogrammet. Den här rapporten ska vara hos regeringen senast 29 juli.

Uppföljning är en del av att sprida information och styra verksamheter mot uppsatta mål och den här rapporten redovisar utvecklingen i det nationella socialfondsprogrammet 2014–2020. Ett viktigt syfte med rapporten är att, som en grund för det fortsatta arbetet och hur vi ska styra framåt, ge kunskap om programmets genomförande och vilka resultat som nåtts hittills. Här redovisas genomförandet bland annat med aktivitets- och resultatindikatorer och de mål som ställts upp i det operativa programmet. Rapportens fördjupningsdel behandlar insatserna inom särskilt mål 2.3. Inom särskilt mål 2.3 ska insatserna riktas till dem som står särskilt långt från arbetsmarknaden. Rapporten visar på ifall projekten når dessa mål eller inte.

Rapporten är framtagen av ESF-rådets programenhet. Huvudförfattare till rapporten är Emma Engelmark, Aurora Lewén och Alija Vatres.

Lars Löw
Generaldirektör
Svenska ESF-rådet

Innehåll

Förord	2
Innehåll	3
Sammanfattande slutsatser.....	4
Inledning	7
Utveckling i socialfondsprogrammet	9
Utllysningar	9
Beviljade projekt och intecknade medel	10
Projekt kopplade till andra EU-program eller finansieringsinstrument.....	11
Godkända kostnader.....	12
Uppföljning av resultatram för godkända stödberättigande kostnader	13
Skeva effekter av användningen av skilda valutakurser	14
Regeln om automatiskt återtagande, N+3	16
Projektdeltagare	17
Förutsättningarna att nå resultatramens mål för deltagare är goda	18
Omedelbara resultatindikatorer.....	19
Långsiktiga resultat i programområde 1	21
Långsiktiga resultatindikatorer för programområde 2 och 3	22
Fördjupning: mål 2.3, insatser riktade till dem som står särskilt långt från arbetsmarknaden	26
Skummar projekten grädden av mjölken?	26
Många nyanlända och utomeuropeiskt födda, färre med ohälsa eller funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga	27
Vilka resultat har deltagarna nått?	28
Omedelbara resultat	28
Anställningens kvalitet	30
Långsiktiga resultat.....	30
Fler män än kvinnor i sysselsättning	32
Flest deltagare i arbetsmarknadspolitiskt program – men färre än väntat	33
Deltagare som står långt ifrån arbetsmarknaden fortsätter till arbetsmarknadspolitiska program	34
Fler i utbildning än väntat	35
Bilaga. Tabeller	38

Sammanfattande slutsatser

När det gäller det ekonomiska genomförandet konstateras att efterfrågan på socialfondsmedlen är fortsatt god och att 71 procent av programmets ramar nu är intecknade. I tidigare uppföljningar har konstaterats att andelen beviljat belopp i förhållande till utlysta medel trots detta ligger under programmets ambitioner att minst 70 procent av det utlysta beloppet ska beviljas i stöd till projekt. Så ser det fortsatt ut. I utlysningar avslutade till och med december 2017 har 68 procent av det utlysta beloppet beslutat.

Utbetalningstakten är fortsatt låg men viss förbättring har skett efter senaste socialfondsrapporten och de godkända kostnaderna motsvarar 28 procent av totala ramen att jämföra med 23 procent vid föregående uppföljning. Tänkbara orsaker till låga utbetalningsnivåer är att projekten ansöker om kostnader i mindre omfattning än budgeten samt hög personalomsättning hos ESF-rådet på grund av omlokalisering av huvudkontoret och nationella enheten.

En uppföljning av resultatramverket visar att det troligen kommer bli svårt att nå etappmålet för godkända kostnader i programområde 1, men att det däremot förväntas nås i programområde 2, vilket i sådana fall kommer leda till att resultatreserven för programområde 1 tilldelas programområde 2. Det faktum att den eurokurs som enligt svensk förordning ska användas vid beräkning av programmets ramar inte stämmer så väl med den faktiska kursen har dock inneburit att vi arbetat mot en för lågt satt ram. I beräkningen av huruvida resultatramverkets etappmål för godkända kostnader nåtts eller inte ser det ut som om att genomförandet nått kortare än vad som egentligen är fallet.

När det gäller resultatramens etappmål för deltagare finns goda förutsättningar att dessa ska nås både i programområde 1 och 2. I programområde 3 har det totala programmålet om 20 000 deltagare har redan nåtts.

Totalt har drygt 110 365 deltagare påbörjat insatser i de olika programområden, varav 60 699 kvinnor och 49 666 män. I programområde 1 där 51 601 deltagare påbörjat en insats är 69 procent kvinnor. I programområde 2 är det något fler män, 55 procent av 32 133 deltagare. Särskilt hög är andelen män inom mål 2.2, 62 procent.

I programområde 1 har 5 202 deltagare avslutat insatsen varav 68 procent kvinnor och 33 procent (Anmärkning: summeringen avviker från 100 procent på grund av avrundningar) män (101 procent på grund av avrundning). Av dem har 1 028 deltagare erhållit en kvalifikation, av dessa är 65 procent kvinnor. I programområde 2 och 3 har drygt 38 232 deltagare avslutat insatsen, av dem har 60 procent haft en positiv utveckling och är i sysselsättning, studier eller praktik/lärlingsutbildning vid avslut och ytterligare 2 procent deltagare, så kallat tidigare inaktiva, har vid avslut varit arbetssökande.

I rapporten redovisas förutom direkta resultat även långsiktiga resultatindikatorer sex månader efter att deltagarna avslutat insatsen för de olika programområden.

Totalt omfattar den redovisningen 30 513 deltagare som avslutat insatsen i september 2017 eller tidigare och där resultaten mäts i mars 2018. Resultatet för deltagare inom programområde 1 är att

36 procent förbättrat sin arbetsmarknadssituation sex månader efter projektens slut. Det är fler kvinnor än män i denna grupp.

De långsiktiga resultaten inom programområde 2 och 3 ligger ungefär i linje med de mål som getts i det operativa programmet gällande sysselsättning. Inom mål 2.1 återfinns 28 procent av deltagarna i sysselsättning efter sex månader. Motsvarande andel inom mål 2.3 är 24 procent. Båda dessa värden är exakt desamma som de uppsatta målen i programmet. Inom mål 2.2 återfinns 26 procent av deltagarna i sysselsättning, vilket är lägre än programmets mål 34 procent. Inom mål 3.1 överskrider programmets målvärde på 33 procent och 42 procent av deltagarna återfinns i sysselsättning.

Gällande utbildning överskrider målen som ställts upp i det operativa programmet. Andelen deltagare som efter sex månader återfinns i utbildning uppgår i mål 2.1 till 15 procent (programmål: 1,1 procent), i mål 2.2 till 30 procent (programmål: 15,5 procent), i mål 2.3 till 9 procent (programmål: 1,1 procent) samt, slutligen, i mål 3.1 till 20 procent (programmål: 15 procent).

Gällande målen för hur stor andel av deltagarna som efter sex månader ska återfinnas i ett arbetsmarknadspolitiskt program (återfinns inom de särskilda målen 2.2 – 3.1) ges en mer varierad bild. I särskilt mål 2.2 underskrider programmets mål något. Där uppgår andelen deltagare som återfinns i ett arbetsmarknadspolitiskt program till 9 procent (programmål 11 procent). I mål 2.3 underskrider målet rejält. Andelen deltagare i arbetsmarknadspolitiskt program uppgår till 27 procent (programmål 52 procent). I mål 3.1 överskrider det istället med en andel som uppgår till 20 procent (programmål 11 procent).

I denna rapport tittar vi närmare på insatserna inom mål 2.3 med särskilt fokus på vilka deltagare insatserna når. Det kan konstateras att projekten når många nyanlända och även utomeuropeiskt födda kvinnor och män som varit långtidsarbetslösa. Detta är positivt och ligger väl i linje med programmets ambition. Många av dessa deltagare har enbart en grundskoleutbildning i bagaget. En viss skillnad syns mellan kvinnor och män på så sätt att kvinnorna är än mer lågutbildade än männen.

Däremot ser insatserna inte ut att nå kvinnor och män med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga i någon särskilt hög utsträckning. Andelen deltagare med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga utgör 16 procent av deltagarna. Inte heller når de målgruppen kvinnor och män som är eller har varit sjukskrivna och har behov av stöd för återgång i arbete.

En fråga som ställs i rapporten är ifall projekten skummar grädden av mjölken, det vill säga ifall projekten riktar sig till deltagare som står relativt nära arbetsmarknaden, trots att insatserna inom målet enligt det operativa programmet ska rikta sig till kvinnor och män som står särskilt långt från arbetsmarknaden. Ser man till deltagarnas resultat går det inte med självklarhet att säga att det är så. Ifall deltagarna stått närmare arbetsmarknaden bör ett av tecknen på det vara att de i högre utsträckning än förväntat återfinns i sysselsättning efter projektet, särskilt med tanke på att efterfrågan på arbetskraft för närvarande är förhållandevis hög. Så är inte fallet för deltagargruppen i mål 2.3 sammantaget.

Däremot kan vi se en tydlig skillnad mellan kvinnor och män då det gäller hur stor andel som återfinns i sysselsättning. En avsevärt högre andel män än kvinnor återfinns i sysselsättning efter projektet. Resultatet är tydligt både gällande de omedelbara resultatindikatorerna och de långsiktiga resultatindikatorerna. Man skulle alltså kunna anta att ifall det skett en skumning av grädden från mjölken har den främst skett gällande män. Detta antagande får stöd både av det faktum att en så mycket högre andel män än kvinnor återfinns i sysselsättning samt av det faktum att männen jämfört med kvinnorna är högre utbildade.

Men det är inte säkert att det är så. Det kan finnas flera orsaker till skillnaden mellan kvinnor och män med avseende på sysselsättning och det finns inte utrymme att i rapporten närmare reda ut dessa. Dock kan påpekas att i en tidigare socialfondsrapport har det visats att resursfördelningen skiljer sig mellan kvinnor och män i just mål 2.3. Det har visats att projekt med en högre andel kvinnor bland deltagarna arbetar med mindre summa ESF-medel per deltagare jämfört med projekt med en högre andel män, där de finansiella resurserna per deltagare är högre. Ekonomisk resursfördelning, liksom insatsernas kvalitet, är exempel på faktorer som bör kunna påverka resultatet.

Vi kan också konstatera att skillnaden mellan kvinnor och män då det gäller hur många som återfinns i sysselsättning framförallt återfinns bland kvinnor och män med grundskole- eller gymnasieutbildningen, ej alls i samma utsträckning bland högskoleutbildade. I det senare fallet är resultatet gällande hur många som återfinns i sysselsättning efter projektet relativt lika mellan kvinnor och män.

När det gäller andelen deltagare som sex månader efter projektavslut återfinns i ett arbetsmarknadspolitiskt program ligger resultatet avsevärt lägre än målet som ställts upp i det operativa programmet. 27 procent av deltagarna (28 procent av kvinnorna och 25 procent av männen) återfinns i ett arbetsmarknadspolitiskt program efter sex månader. Gruppen som fortsatt till ett arbetsmarknadspolitiskt program kan med hänsyn till bakgrund, utbildningsnivå och ställning på arbetsmarknaden vid projektstart sägas ha stått längre från arbetsmarknaden än övriga deltagare i mål 2.3.

I viss mån, men inte helt, kompenseras de låga resultaten gällande andelen deltagare som återfinns i arbetsmarknadspolitiskt program av att det operativa programmets mål för utbildning istället överträffas mer än väl. Programmålet är att 1,1 procent av deltagarna ska återfinnas i utbildning sex månader efter projektavslut. Resultatet hittills är att 9 procent av deltagarna (10 procent av kvinnorna och 9 procent av männen) återfinns i utbildning.

Så långt det går att se är resultatet ovanligt högt både jämfört med tidigare programperiods resultat och jämfört med insatser hos Arbetsförmedlingen. Det finns inte utrymme i rapporten att reda ut exakt vad detta beror på, men en faktor som vi ändå tydligt kan se har betydelse är att många nyanlända deltar i insatserna och bland nyanlända deltagare är det vanligare att fortsätta till en utbildning efter projektet jämfört med övriga deltagargrupper.

Inledning

Svenska ESF-rådet ska rapportera om utvecklingen i socialfondsprogrammet till regeringen tre gånger per år. Vad som ska rapporteras har överenskommits med Arbetsmarknadsdepartementet. I denna rapport fördjupas kunskapen om deltagare och resultat inom särskilt mål 2.3.

Utgångspunkter och disposition

Programmet är uppdelat i tre programområden, i vilka det ryms ett eller flera särskilda mål. De listas här och första siffran visar vilket programområde det hör till:

- Mål 1.1 Stärka kompetensen hos i huvudsak sysselsatta kvinnor och män, men även hos personer som står långt från arbetsmarknaden, i enlighet med arbetsmarknadens och den enskilda arbetsplatsens behov.
- Mål 1.2 Ökad samverkan och förstärkt koppling mellan utbildning, arbetsliv och arbetsplatsförlagt lärande
- Mål 2.1 Kvinnor och män som står långt från arbetsmarknaden ska komma i arbete, utbildning eller närmare arbetsmarknaden.
- Mål 2.2 Underlätta etableringen i arbetslivet och öka deltagandet i utbildning för unga (15–24 år) kvinnor och män.
- Mål 2.3 Kvinnor och män som står särskilt långt från arbetsmarknaden ska komma i arbete, utbildning eller närmare arbetsmarknaden.
- Mål 3.1 Öka sysselsättning och deltagandet i utbildning hos unga (15–29 år) arbetslösa kvinnor och män och andra unga som varken arbetar eller studerar.

Vanligen sker redovisning på övergripande nationell nivå, men eftersom programmet även genomförs regionvis redovisas ibland även uppgifter på regionnivå. För var och en av de åtta regionerna finns en handlingsplan som beskriver utmaningar och styr den regionala inriktningen. De åtta regionerna är Övre Norrland, Mellersta Norrland, Norra Mellansverige, Östra Mellansverige, Småland och Öarna, Stockholm, Västsverige och Sydsverige. 25 procent av programmets medel har avsatts för nationella satsningar. De genomförs av en nationell enhet med utgångspunkt i en nationell handlingsplan.

I slutet av rapporten finns en tabellbilaga som omfattar programmets indikatorer. Där redovisas både aktivitetsindikatorer, omedelbara resultatindikatorer samt långsiktiga resultatindikatorer. På www.esf.se presenteras även regionala tabeller för programmets volymmål, det vill säga hur många kvinnor och män som ska omfattas av programmets insatser. Av utrymmesskäl redovisas dessa uppgifter i rapporten endast på programnivå.

De långsiktiga resultatindikatorerna i programområde 2 och 3 bygger på registeruppgifter. Den långsiktiga resultatindikator som finns för programområde 1 däremot bygger enkätutskick till deltagarna. Eftersom svarsfrekvensen är relativt låg har SCB gjort en bortfallsanalys och utifrån denna kalibrerat svaren för att kunna tillhandahålla mer tillförlitliga uppgifter.

Redovisningen av ekonomiska uppgifter och uppgifter om projekt bygger på data som hämtas ur myndighetens eget ärendehanteringssystem och gäller, där inget annat anges, till och med den 31

maj 2018. Aktivitetsindikatorer, omedelbara resultatindikatorer och långsiktiga resultatindikatorer gällande deltagare baseras på projektens inrapportering av deltagare till SCB, vilka kompletteras med registeruppgifter som finns hos SCB respektive hämtas från Arbetsförmedlingen, Centrala studiestödsnämnden (CSN) och Försäkringskassan. Brytdatum för denna rapportering är 31 mars 2018.¹ De långsiktiga resultatindikatorerna gäller deltagare som slutat senast 30 september 2017.

---

¹ Inregistrering kan ske i efterhand, vilket betyder att antalet deltagare kan komma att justeras uppåt. Detta uttag gjordes ur SCB:s databas 2018-04-16.

Utveckling i socialfondsprogrammet

Utllysningar

Till och med 31 maj 2018 har 231 utlysningar gjorts varav 218 hade stängts och 13 var öppna för ansökningar. Tabellen nedan visar utlysningarna fördelade efter status, öppen eller stängd för respektive särskilt mål. Den ekonomiska redovisningen avser de totala stödberättigande kostnaderna, det vill säga de medel som ESF-rådet har för utbetalningar till projekt och den medfinansiering som projekten själva svarar för.

Tabell 1. Antal utlysningar och utlysta totala stödberättigande kostnader, miljoner kronor, efter utlysningens mål och status

Särskilt mål	Stängda		Öppna		Totalt	
	Antal	Mnkr	Antal	Mnkr	Antal	Mnkr
1.1	74	3 406	5	223	79	3 628
1.2	22	291	1	8	23	299
2.1	51	4 066	4	345	55	4 411
2.2	20	1 494	1	128	21	1 621
2.3	39	3 168	2	101	41	3 270
3.1	12	1 283			12	1 283
Totalt	218	13 708	13	804	231	14 512

Samtliga regioner har gjort utlysningar inom de särskilda målen 1.1, 2.1 och 2.3. Inom mål 1.2 har Norra Mellansverige ännu inte genomfört någon utlysning och inom mål 2.2 har inte Mellersta Norrland haft någon utlysning.

Det belopp som lysts ut motsvarar totalt 116 procent av programmets totala ram. För programområde 1 har 115 procent av ramen lysts ut och för programområde 2 och 3 är motsvarande uppgift 117 respektive 115 procent. Utllysningar blir mycket sällan helt in-tecknade då det vanligen inte går att passa ihop summan av de prioriterade ansökningarnas belopp med det utlysta beloppet. Dessutom behöver återflöden från tidigare beviljade projekt utlysas en gång till. Av dessa skäl blir de totala utlysta medlen större än den totala ramen.²

² Vid tidigare redovisning av utlysta medel har fem utlysningar som var felaktigt inlagda i systemet med. Efter upptäckt har felet justerats. Det handlar om totalt 822 miljoner kronor (ESF-stöd 476 miljoner kr och medfinansiering från projekt 346 miljoner kr) som räknats bort.

Tabell 2. Totala stödberättigande kostnader i inkomna ansökningar efter ansökningarnas status, miljoner kronor

Särskilt mål	Ansökt	Återtaget	Under beredning	Avslag ESF	Avslag SFP	Beviljat	-varav pågående	-varav avslutat mm
1.1	4 195	306	473	848	733	1 836	1 779	34
1.2	305	4	5	90	29	176	165	9
2.1	4 287	422	58	815	895	2 097	1 986	28
2.2	1 920	103	74	363	128	1 252	1 191	45
2.3	4 270	326	97	765	1 111	1 971	1 898	10
3.1	1 609	105	0	80	205	1 218	1 098	100
Totalt	16 586	1 267	707	2 961	3 101	8 550	8 117	226

Totalt har ansökningar för 16,6 miljarder kronor kommit in varav ESF-rådet fattat beslut för 88 procent. 8 procent av det ansökta beloppet har återtagits och 4 procent är under beredning.

Beviljade projekt och intecknade medel

Tabell 3 visar antalet beviljade projekt samt de totala stödberättigande kostnaderna. Totalt har 965 ansökningar inkommit varav 409 fått bifallsbeslut. Av dessa 409 projekt pågick 362 stycken den 31 maj 2018. 30 projekt har avslutats, 15 har avbrutits och 2 har hävts.

Tabell 3. Intecknade medel och antal projekt efter projektens status och särskilt mål, miljoner kronor och antal³

Pågående projekt			Avslutade, avbrutna och hävda projekt		Samtliga projekt	
Särskilt mål	Mnkr	Antal	Mnkr	Antal	Mnkr	Antal
1.1	1 779	118	34	14	1 814	132
1.2	165	30	9	8	174	38
2.1	1 986	83	28	9	2 014	92
2.2	1 191	36	45	2	1 236	38
2.3	1 898	78	10	6	1 908	84
3.1	1 098	17	100	8	1 198	25
Totalt	8 117	362	226	47	8 343	409

³ Med intecknade medel avses beslutat stöd i pågående projekt och godkända kostnader i avslutade, avbrutna och hävda projekt.

71 procent, av programmets totala ram är nu intecknad. I tabellen nedan redovisas hur mycket som intecknats per tematiskt mål.

Tabell 4. Programmets ramar och intecknade medel efter tematiskt mål, status och särskilt mål, miljoner kronor och andel

Program- område	Tematiskt mål	Total ram exklusive resultatreserv	Intecknat	Andel intecknat av ram
PO1	10. Investera i utbildning och yrkesutbildning för kompetens och livslångt lärande	3 206	1 987	62%
PO 2	8. Att främja hållbar kvalitativ sysselsättning och arbetskraftens rörlighet	5 210	3 250	62%
PO 2	9. Att främja social delaktighet bekämpa fattigdom och diskriminering	2 271	1 908	84%
PO 3	8. Att främja hållbar kvalitativ sysselsättning och arbetskraftens rörlighet	1 112	1 198	108%
Totalt		11 799	8 343	71%

Projekt kopplade till andra EU-program eller finansieringsinstrument

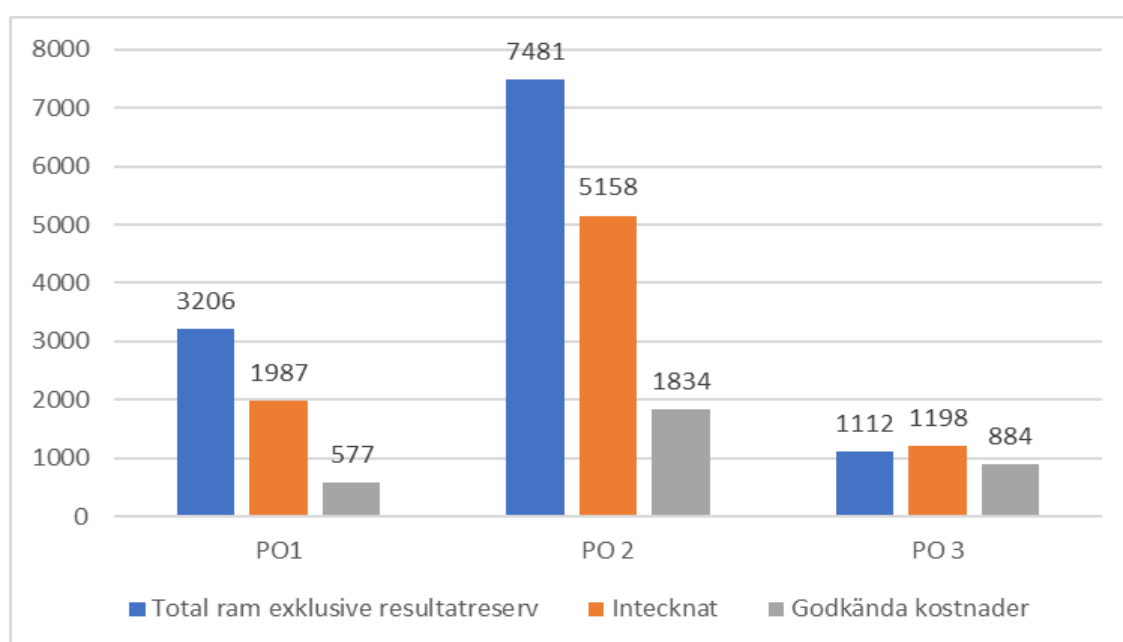
ESF-rådet ska enligt uppdrag i regleringsbrevet, i samband med uppföljningsrapporterna, redovisa projekt som har en koppling till andra EU-program eller finansieringsinstrument i syfte att samordna insatserna. Av de projekt som hittills beviljats stöd har 9 projekt en sådan koppling.⁴ De program eller finansieringsverktyg som förekommer är: Europeiska regionala utvecklingsfonden 4 projekt, Östersjöstrategin 2 projekt, Erasmus+ 2 projekt samt Eures 1 projekt.

⁴ Med koppling avses en aktiv samordning med andra EU-program/finansieringsverktyg. Att projekt har kostnader av ERUF-karaktär innebär inte att de per automatik har den samordning som efterfrågas här.

Godkända kostnader

Till och med 31 maj 2018 har totalt 3 295 miljoner kronor i stödberättigade kostnader godkänts, varav 2 002 miljoner kronor avser utbetalningar till projekt och 1 293 miljoner kronor är godkänd medfinansiering. Det motsvarar 28 procent av ramen för programmet.

Diagram 1. Totalt intecknade och godkända stödberättigade kostnader av den totala ramen per programområde, miljoner kronor.

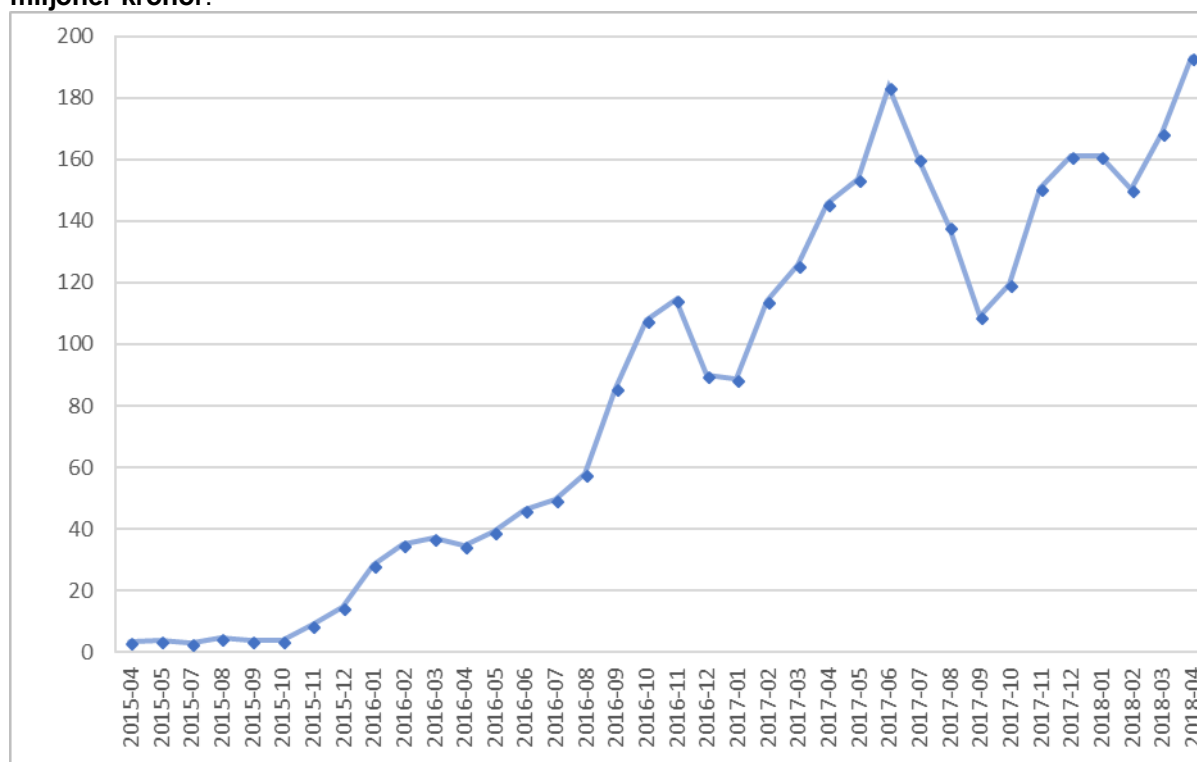
Av diagram 1 framgår att genomförandet hunnit längst i programområde 3, där 79 procent av ramen godkänts, medan motsvarande uppgift för programområde 1 och 2 är 18 respektive 25 procent, vilket är att betrakta som lågt med hänsyn till hur långt fram i programperioden vi befinner oss. Också med hänsyn till andra krav som ges för utbetalningsnivåerna, som i resultatramverket (mer om detta strax) samt myndighetens bemyndigande är utbetalningsnivåerna låga. Myndigheten arbetar därför med att höja utbetalningsnivåerna.⁵ I programområde 3 startade genomförandet tidigt, vilket är förklaringen till att vi hunnit längre där.

Som det framgår av diagram 2 varierar takten av godkända stödberättigande kostnader under programperioden. Det var under programmets första år låga nivåer av godkända kostnaderna men därefter har nivån har kontinuerligt ökat fram till månaderna kring årsskiftet 2016/2017. Under första halvåret 2017 ökade utbetalningstakten igen men under tredje kvartalet minskade utbetalningsvolymerna med en klar nedgång vid årsskiftet 2017/2018. Vissa förbättringar har skett

⁵ Bemyndigandet avser hur mycket medel myndigheten får bevilja till nya projekt. Detta påverkas bland annat av utbetalningsnivåerna. Lägre utbetalningar ger mindre utrymme att bevilja nya medel till projekt.

under 2018. En anledning till de stora variationer i utbetalningsvolymen är att projekt inte redovisar sina kostnader i den omfattning som motsvarar budgeterade medel vilket leder till större återflöde. Den andra anledningen är hög personalomsättning. I staten är det generellt hög omsättning och detta förstärks ytterligare i myndigheten på grund av omlokalisering. Rekrytering av ny personal pågår fortfarande men kapaciteten i kärnverksamhet för att klara alla åtaganden är lägre.

Diagram 2. Godkända stödberättigade kostnader per månad, trepunkts glidande medelvärde⁶ miljoner kronor.

Uppföljning av resultatram för godkända stödberättigande kostnader

I socialfondsprogrammet ges resultatramar med kvantitativa mål och etappmål gällande totala godkända stödberättigande kostnader och antal kvinnor och män som påbörjat projektdeltagande. Etappmålen är satta till 31 december 2018. Ifall etappmålen inom programområde 1 och 2 nås tilldelas programmet ytterligare medel, den så kallade resultatreserven, vilken utgör cirka 6 procent av programområdenas budget. Resultatreserven uppgår till närmare 43 miljoner euro (motsvarar drygt 358 miljoner kronor) varav 13 miljoner euro inom programområde 1 och 30 miljoner euro inom programområde 2.

Förutsättningarna för att nå programmets finansiella etappmål för godkända stödberättigande kostnader är goda avseende programområde 2, men mindre goda för programområde 1, vilket visas

⁶ I ett trepunkts-glidande medelvärde består värdet för en tidperiod av genomsnittet av periodens värde samt perioderna före och efter. Till exempel så består värdet för april av genomsnittet för mars, april och maj.

i tabell 5. I tabellen syns att vi den sista maj 2018 godkänd kostnader motsvarande 52 procent av målet i programområde 1 och 70 procent av målet i programområde 2.

För att ett mål ska anses uppnått räcker det med att 85 procent av målet nås.⁷ Enligt prognos kommer vi den 31 december ha uppnått 80 procent av målet i programområde 1 och 102 procent i programområde 2. De fem första månaderna under året har dock utbetalningarna legat lägre än vad som förväntas enligt prognos för vad projekten kan förväntas rekvirera med hänsyn till deras budget och kvarvarande verksamhetstid.

Tabell 5. Uppföljning av etappmål för totala godkända stödberättigande kostnader (EUR)

	PO 1	PO 2
Etappmål för godkända stödberättigande kostnader	114 643 026	267 500 393
Uppnått 31/5 2018	52%	70%
Beräknat uppnått 31/12 2018 enligt prognos	80%	102%

Ett skäl till att vi inte nått så långt i programområde 1 är att återflödena av medel från projekten inledningsvis var högre än väntat, närmare 30 procent. Dock har de nu återgått till mer normala nivåer, runt 15 procent. En annan faktor som påverkar utfallet är att kraven på vilken kurs som ska användas i beräkningarna skiljer sig mellan mål och redovisningar, vilket ger en del skeva effekter. Detta diskuteras utförligare i nästföljande avsnitt. Längre fram i rapporten redovisas en uppföljning av resultatramens mål för deltagare.

Vad händer om etappmålen inte nås? Ifall etappmålen inte nås inom ett av programområdena ska resultatreserven istället, enligt vad som beskrivs i socialfondsprogrammet, tilldelas det programområde där delmålen nås. Det innebär att resultatreserven för programområden 1 kommer tilldelas programområde 2.

Skeva effekter av användningen av skilda valutakurser

Socialfondsprogrammets ramar och finansiella tabeller är alla formulerade i euro, men genomförandet sker helt och hållet med hjälp av svenska kronor. Enligt svensk förordning ska myndigheten vid beräkning av finansiella ramar samt åtgärder i detta använda kursen 8,39 kronor per euro.⁸ I den här rapporten bygger beräkningarna, där inget annat anges, på den kursen. Ramarna vi utgår ifrån har även de räknats fram med samma kurs.

Uppföljningen av resultatramverket görs dock i euro. Översynen och bedömningen av ifall etappmålen nås eller inte kommer nämligen baseras på den årliga genomföranderapport som lämnas in till EU-kommissionen 2019, där de kostnader som attesterats till kommissionen ska redovisas. I den årliga genomföranderapporten används en genomsnittskurs beräknad med hjälp av kommissionens månadskurser. Av det skälet är det rimligt att använda samma sätt att räkna även

⁷ Enligt EU-kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 215/2014 ska delmålen inom en prioritering anses vara nådda om alla indikatorer i motsvarande resultatram uppgår till minst 85 procent av delmålets värde vid utgången av 2018.

⁸ SFS 2014:200.

här. När myndigheten rekviderar medel från EU-kommissionen ska aktuell månadskurs användas.⁹ Det skulle inte vara rimligt att använda kursen 8,39 kronor per euro i den årliga genomföranderapporten till kommissionen, då redovisningen till kommissionen i sådana fall inte skulle överensstämja den redovisning som lämnats in i utgiftsdeklarationerna.

För att sammanfatta: det svenska genomförandet utgår från ramar som räknats fram med kursen 8,39 kronor per euro. När redovisning görs gentemot kommissionen, exempelvis i de årliga rapporterna, sker dock redovisningen i euro med en annan, mer realistisk valutakurs baserad på kommissionens månatliga kurser. För närvarande uppgår genomsnittet av månadskurserna till 9,54 kronor per euro. I praktiken innebär detta att ramarna för svensk del är lägre än de borde vara och även att genomförandet, vid omräkning med annan kurs, ger intryck av att inte ha nått så långt.

Inledningsvis ska visas vilka effekter detta får i programområde 3, sedan även gällande programområde 1 och 2. För programområde 3 finns inga extra medel avsatta i en resultatreserv. Programområdet är därför inte intressant att följa upp med avseende på en eventuell tilldelning av resultatreserven, men det finns ändå en resultatram med etappmål. Ifall genomförandet inom något av delmålen inte nått upp till 65 procent av etappmålet betraktas det som ett allvarligt misslyckande, vilket i sin tur kan leda till finansiella korrigeringar.¹⁰

Tabell 6. Uppföljning av etappmål för totala godkända stödberättigande kostnader i programområde 3, med skilda valutakurser

PO 3	Ram i EUR & omräkning av kostnader till EUR med kurs 9,54	Ram omräknad till SEK med kursen 8,39 och kostnader i SEK
Etappmål för godkända stödberättigande kostnader	132 489 288	1 111 585 126
Uppnått 31/5 2018	69%	80%
Beräknat uppnått 31/12 2018 enligt prognos	83%	96%

I tabell 6 visas hur långt vi nått i enligt nuvarande sätt att redovisa till kommissionen, det vill säga med omräkning av kursen från kronor till euro. Ramen ges i euro. Resultatet blir förvillande. Trots att vi, som det tidigare visats i rapporten, har en överinteckning i programområde 3 ser det ut som om genomförandet inte alls nått så långt. Fram till och med maj i år hade 69 procent av etappmålet för totala stödberättigande kostnader uppnåtts. Den sista december 2018 beräknas den andelen ha ökat till 83 procent enligt prognos. Hade det funnits en resultatreserv att fördela inom programområdet skulle vi inte ha fått ta del av den. Faktum är att med nuvarande förutsättningar är det en relativt stor del av ramen i programområde 3 som aldrig kommer kunna användas.¹¹

I högra kolumnen visas samma uppföljning, men där har istället all kursomräkning, inklusive omräkning av ramen, gjorts med kursen 8,39 kronor per euro. Då syns att genomförandet nått 80 procent av det uppsatta målet 31 maj i år och att 96 procent beräknas vara uppnått i slutet av året.

⁹ Artikel 133 i förordning (EU) 1303/2013 samt bilaga V, punkt 15 i genomförandeförordning (EU) 2015/207.

¹⁰ Enligt genomförandeförordning (EU) 215/2014 och förordning (EU) 1303/2013.

¹¹ Med en kurs på 9,48 handlar det i programområde 3 om närmare 145 miljoner kronor i totala stödberättigande kostnader.

I följande tabell visas en uppföljning av genomförandet i programområde 1 och programområde 2, där all kursomräkning, inklusive beräkning av ramen, gjorts med kursen 8,39 kronor per euro. Då syns att genomförandet faktiskt hunnit längre än vad som syntes i den tidigare redovisningen i tabell 5. För programområdet 1 hade 60 procent av etappmålet nåtts den sista maj och i slutet av året beräknas 92 procent ha uppnåtts. Motsvarande andelar för programområde 2 är 82 procent respektive 118 procent.

Tabell 7. Uppföljning av etappmål för totala godkända stödberättigande kostnader i programområde 1 respektive 2 beräknad med kursen 8,39 kronor per euro

Ram i SEK (kurs 8,39) och kostnader i SEK	PO 1	PO 2
Etappmål för godkända stödberättigande kostnader	961 854 988	2 244 328 297
Uppnått 31/5 2018	60%	82%
Beräknat uppnått 31/12 2018 enligt prognos	92%	118%

Det ska sägas, att detta inte enbart är några slags fiktiva räkneövningar, vilka inte har annan relevans än för beräkningen av resultatramverket. I realiteten handlar det också om medel som inte kommer det svenska genomförandet till del, men som hade kunnat göra det ifall den kurs som används för svenska förhållanden legat mer i linje med de verkliga förhållandena.

Regeln om automatiskt återtagande, N+3

Enligt regeln om automatiskt återtagande måste medlemslandet efter tre år ha rekvirerat medel från kommissionen som minst motsvarar summan av programmets budgeterade medel tre år dessförinnan. De medel som i programmets årliga fördelning budgeterats fram till och med 2015 måste alltså ha rekvirerats senast tre år därefter, det vill säga år 2018, därav namnet N+3. De medel som inte använts efter tre år återtas av kommissionen.

Tabell 8. Uppföljning av N+3 (EUR)

Programmets huvudanslag unionens stöd, aggregerat t.o.m. 2015	Utbetalda förskott från unionen, aggregerat t.o.m. 2018	Kvar efter att förskotten räknats av	Hittills rekvirerat från kommissionen t.o.m. 30 juni 2018, unionens del	Avstämning N+3
242 452 109	91 851 117	150 600 992	177 587 292	+26 986 300

I tabell 8 visas att 2018 års mål för N+3 är uppnått. Det är enbart unionsmedlen som räknas, inte den nationella medfinansieringen. Programmets huvudanslag uppgår i den årliga fördelningen fram till och med 2015 till drygt 242 miljoner euro. Enligt beräkningsteknisk standard ingår inte de redan utbetalda förskotten från kommissionen till Sverige, utan räknas av. Efter att förskotten räknats kvarstår en summa på knappt 151 miljoner euro. Eftersom Sverige hittills rekvirerat närmare 178 miljoner euro från kommissionen, exklusive den deklarerade nationella medfinansieringen, betyder detta att målet överskridits med närmare 27 miljoner euro (178 euro minus 151 miljoner euro).

Projektdeltagare

Tabell 9 visar uppföljningen av programmets kvantifierade mål för deltagare. Med kvantifierade mål avses antalet deltagare per mål uppdelat på kön, etappmål och slutmål. Totalt har 110 365 deltagare påbörjat insatser varav 60 699 kvinnor och 49 666 män. En fullständig indikatorredovisning finns i tabellbilagan.

För programområde 1 är 55 procent av etappmålet uppnått och 27 procent av slutmålet. Könsfördelningen bland de som påbörjat insatser inom området är 69 procent kvinnor och 31 procent män. För mål 1.2 är 60 procent av slutmålet uppnått i och med att 30 projekt beviljats stöd. För programområde 2 är 93 procent av etappmålet uppnått och 36 procent av slutmålet. I förhållande till slutmålen för programområde 1 och 2 är måluppfyllelsen störst i särskilt mål 2.2 där 39 procent av målet nåtts. Könsfördelningen i mål 2.1 är jämn medan det i mål 2.2 är fler män och i mål 2.3 fler kvinnor. För programområde 3 är målet på 20 000 uppnått i och med 26 651 deltagare påbörjat insatser. 59 procent av de redovisade deltagarna är män och 41 procent kvinnor.

Tabell 9. Uppföljning av programmets kvantifierade mål

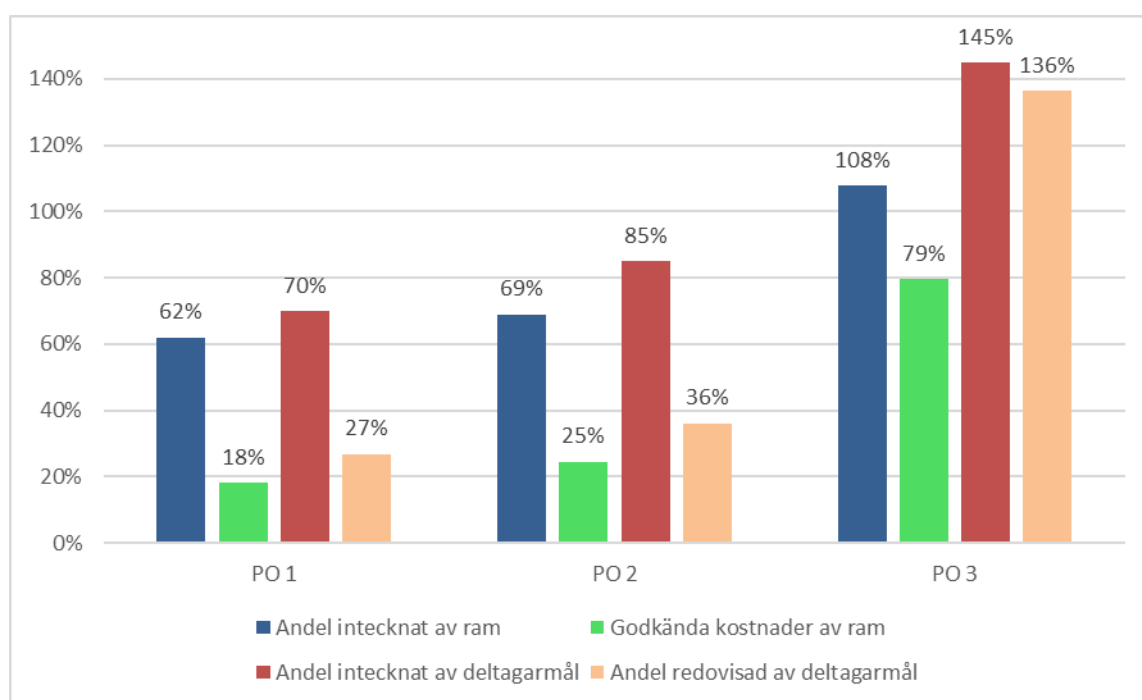
Mål	Indikator	Redovisat antal kvinnor	Redovisat antal män	Totalt redovisade deltagare*	Andel av etappmål /slutmål**	Etappmål 2018	Slutmål 2023
1.1	Anställda deltagare inklusive egenföretagare	35 360	16 059	51 419	27%		187 300
1.1	Arbetslösa, inklusive långtidsarbetslösa, deltagare	105	83	188	4%		4 900
1.1	Deltagare i projekt	35 462	16 139	51 601	65%	78 900	192 200
1.2	Antal projekt			30	60%		50
2.1	Deltagare i projekt	4 073	4 775	8 848	30%		29 600
2.2	Deltagare under 25 år	5 839	9 634	15 473	39%		39 400
2.3	Deltagare i projekt	4 346	3 446	7 792	40%		19 700
2.1 - 2.3	Deltagare i projekt	14 258	17 855	32 113	93%	34 500	88 700
3.1	Deltagare upp t.o.m. 29 år	10 979	15 672	26 651	133%	20 000	20 000

*För mål 1.2 redovisas projekt, ej deltagare. Siffran avser beviljade projekt fram till och med 2018-05-31

**Andelen är satt i förhållande till etappmålet. Om det inte finns ett etappmål är andelen satt i förhållande till slutmålet

Diagram 3 visar en jämförelse mellan andelen intecknade medel per programområde och andel intecknade deltagare av deltagarmål. Med intecknade deltagarmål avses planerade deltagare i pågående projekt och redovisade deltagare i avslutade, avbrutna och hävda projekt. Diagrammet visar också jämförelse mellan godkända kostnader av ram och andel redovisade deltagare av deltagarmål. Dessa uppgifter speglar hur långt genomförandet hunnit i förhållande till de ekonomiska ramarna respektive deltagarmålen. Som framgår, ligger vi längre fram för deltagarmålen jämfört med de ekonomiska ramarna, framför allt inom programområde 2 och 3.

Diagram 3. Andel intecknade deltagare av resultatmål, andel intecknat av ram, godkända kostnader av ram och andel redovisad av deltagarmål

Erfarenheter från tidigare programperioder visar att projekt mycket sällan förbrukar hela den beviljade budgeten och ofta når de inte heller upp till det planerade antalet deltagare. Med det i åtanke ger siffrorna ändå en bild av vad som kan förväntas. Slutsatsen är att det finns förutsättningar för lite dyrare insatser för deltagarna i fortsättningen av programperioden.

Förutsättningarna att nå resultatramens mål för deltagare är goda

I tidigare rapporter har konstaterats att förutsättningarna för att nå resultatramens etappmål och slutmål för deltagare var goda i både programområde 1 och 2 och detta konstaterande gäller än. I tabell 10 visas etappmål gällande antalet projektdeltagare i programområdena 1, 2 och 3. I programområde 1 hade 65 procent av målet nåtts 31 mars 2018. För programområde 2 är motsvarande andel 93 procent. Målet för programområde 3 är redan uppnått. Förutsatt att deltagarantalet är detsamma 2018 som 2017, vilket är vad prognosen förutsätter, kommer 156

procent av målet i programområde 1 vara uppnått den 31 december 2018. I programområde 2 kommer målet ha överskridits. Andelen uppnått av etappmålet uppgår där till 93 procent.

Tabell 10. Uppföljning av etappmål för deltagare

Programområde	Etappmål, som ska vara nått 31/12 2018	Uppnått 31/3 2018	Prognos uppnått 31/12 2018
Antal deltagare i PO 1	78 900	65%	97%
Antal deltagare i PO 2	34 500	93%	133%
Antal deltagare i PO 3	20 000	136%	>136%

Eftersom målet för programområde 3 redan är nått har ingen prognos gjorts. Antalet deltagare kan förväntas öka något även inom programområde 3, eftersom projekt fortfarande pågår. Dessutom är deltagare upp till och med 29 år numera medräknade i redovisningen.

Omedelbara resultatindikatorer

Enligt ESF-förordningen ska medlemsländerna samla in och redovisa omedelbara resultatindikatorer. De ska redovisa deltagarens situation i samband med avslut eller upp till en månad senare.

Inom programområde 1 finns en omedelbar resultatindikator och den avser deltagare som erhållit en kvalifikation vid avslut. Med kvalifikation avses en kvalifikation, certifiering eller liknande som följer av en bedömningsprocess med godkännande av behörig aktör/behörigt organ, exempelvis ett branschorgan.

Tabell 11. Antal deltagare i programområde 1 som avslutat insatsen och erhållit en kvalifikation

Kön	Antal deltagare som har slutat	Varav deltagare som erhållit en kvalifikation	Andel som erhållit en kvalifikation
Kvinnor	3 527	664	19 %
Män	1 675	364	22 %
Totalt	5 202	1 028	20 %

22 procent av männen och 19 procent av kvinnorna har erhållit en kvalifikation efter avslutad insats. Det finns ännu ingen sammanställning av vilken typ av kvalifikationer som avses. ESF-rådet återkommer till det i uppföljningar framöver.

Inom programområde 2 och 3 har 33 002 deltagare avslutat insatserna och tabellen nedan visar antalet deltagare per särskilt mål och programområde. Nästföljande tabell visar resultaten i samband med avslut.

Tabell 12. Antal deltagare i programområde 2 och 3 som avslutat insatsen

Mål /PO	Kvinnor	Män	Totalt
2.1	2 345	2 909	5 254
2.2	2 800	4 681	7 481
2.3	2 275	1 920	4 195
PO 2	7 420	9 510	16 930
PO 3	8 800	12 502	21 302
Totalt	16 220	22 012	38 232

Av de 38 232 deltagare som avslutat insatser inom programområde 2 och 3 är 16 220 kvinnor och 22 012 män. 60 procent har förbättrat sin ställning på arbetsmarknaden vid avslut. Med förbättring avses att de vid avslut arbetar, studerar, har lärling- eller praktikplats, eller att deltagare som stod utanför arbetskraften då de påbörjade projektet vid avslut anmält sig som arbetssökande till Arbetsförmedlingen. 32 procent av kvinnorna har sysselsättning efter avslutad insats. Motsvarande siffra för männen är 40 procent.

Inom programområde 3, för personer i åldrarna 15–29 år som varken arbetar eller studerar, är 51 procent i sysselsättning och 18 procent i utbildning efter avslutad insats. Inom målet 2.2, för unga kvinnor och män, är 33 procent i sysselsättning och 39 procent i utbildning efter avslutad insats. Projekt inom programområde 3 bedrivs endast i regionerna Mellersta Norrland, Norra Mellansverige och Sydsverige. Av de 26 043 deltagare som förbättrat sin ställning på arbetsmarknaden har 61 procent i sysselsättning, 32 procent studerar, 4 procent har praktik- eller lärlingsplats och 3 procent är tidigare inaktiva som nu är arbetssökande. Observera att tabell 13 visar förhållanden för totalt antal 38 232 deltagare i programområde 2 och 3 som avslutat insatsen.

Tabell 13. Deltagare i programområde 2 och 3 och deras status vid avslut

Mål	Kön	varav i sysselsättning	varav i utbildning	varav med lärlingsplats eller praktik	varav tidigare inaktiva deltagare, som söker arbete	Summa
2.1	Kvinnor	26%	22%	7%	3%	58%
2.1	Män	30%	20%	5%	3%	58%
2.1	Totalt	28%	21%	6%	3%	58%
2.2	Kvinnor	28%	43%	1%	1%	75%
2.2	Män	36%	37%	1%	1%	75%
2.2	Totalt	34%	39%	1%	1%	75%
2.3	Kvinnor	17%	10%	4%	5%	37%
2.3	Män	29%	10%	4%	3%	45%
2.3	Totalt	23%	10%	4%	4%	41%
PO2	Kvinnor	25%	26%	4%	3%	58%
PO2	Män	33%	26%	3%	2%	64%
PO2	Totalt	29%	26%	3%	3%	61%
3.1	Kvinnor	51%	20%	2%	2%	74%
3.1	Män	52%	18%	2%	2%	73%
3.1	Totalt	52%	18%	2%	2%	74%
Totalt	Kvinnor	39%	23%	3%	2%	67%
Totalt	Män	44%	21%	2%	2%	69%
Totalt	Totalt	42%	22%	2%	2%	68%

Långsiktiga resultat i programområde 1

Som påpekats i inledningen hämtar vi in den långsiktiga resultatindikatorn som gäller anställda i programområde 1 med hjälp av en enkät till deltagarna. Indikatorn gäller hur stor andel av deltagarna som förbättrat sin arbetsmarknadssituation sex månader efter avslutad åtgärd. Resultatet fångas in med hjälp av frågor om deltagaren fått fast istället för tillfällig anställning, heltidsanställning istället för deltidsanställning, befordrats, fått uppgifter som kräver mer kunskap/kompetens eller som innehåller mer ansvar. Ifall deltagaren erhållit en kvalifikation räknas detta också som en förbättring.

I bilagans tabell över långsiktiga resultatindikatorer för deltagare visas att 36 procent av dem som besvarat enkäten uppger att deras arbetsmarknadssituation förbättrats, vilket är lite mer än programmets mål (28 procent).

För mål 1.2 gäller den långsiktiga resultatindikatorn projekt, inte deltagare. I föregående rapport redovisades situationen sex månader efter avslut för de sju projekt som då avslutats inom mål 1.2, nämligen att tre av de sju avslutade projekten hade utvecklat metoder som fortfarande tillämpades sex månader efter att projektet avslutats. Därefter har ytterligare ett projekt avslutats, projektet *Arbetsmarknadsforum Övre Norrland*. Tyvärr har den ansträngda bemanningssituationen på grund av myndighetens omlokalisering inte medgett uppföljning av resultat för projektet, utan vi ber att få återkomma till det i nästa socialfondsrapport.

Långsiktiga resultatindikatorer för programområde 2 och 3

Av socialfondsförordningen framgår även att medlemsländerna ska redovisa långsiktiga resultatindikatorer för deltagarna. Dessa ska beskriva deltagarnas situation sex månader efter att de avslutat insatsen.

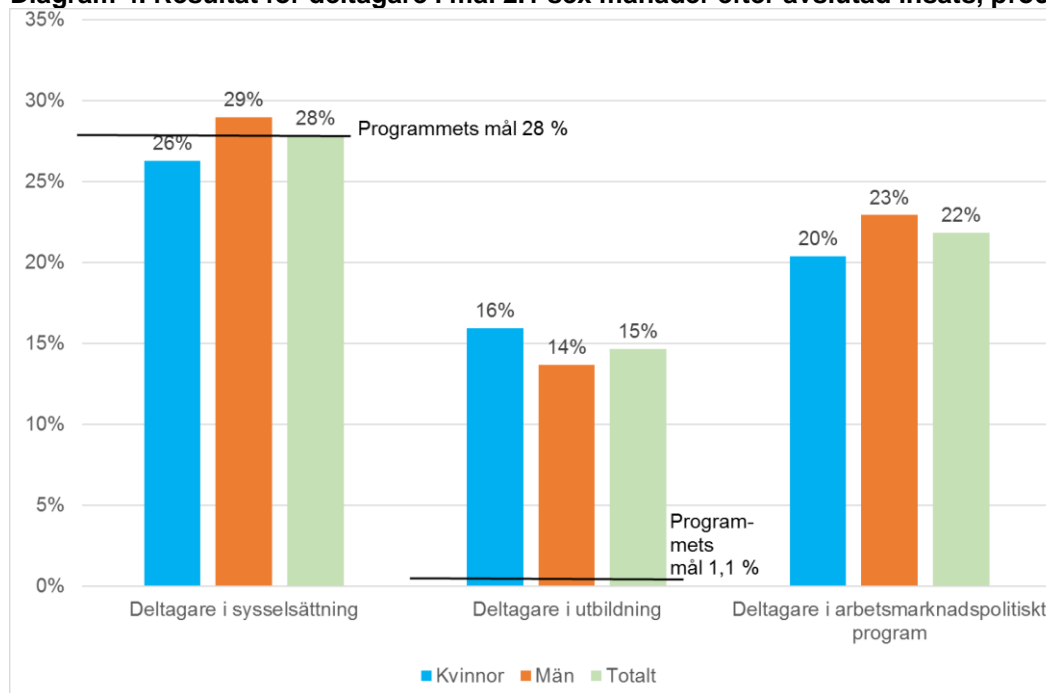
För programområde 2 redovisas deltagare som avslutat insatsen i september 2017 eller tidigare för att uppföljningen ska kunna göras med hjälp av administrativa register som sträcker sig till och med mars 2018. Totalt är det 30 513 deltagare som avslutat insats i september 2018 eller tidigare. Tabellen nedan visar hur de fördelar sig per särskilt mål och kön.

Tabell 14. Antal deltagare i programområde 2 och 3 som avslutat insatsen i september 2017 eller tidigare.

Mål /PO	Kvinnor	Män	Totalt
2.1	1 461	1 945	3 406
2.2	2 438	4 078	6 516
2.3	1 388	1 295	2 683
PO 2	5 287	7 318	12 605
PO 3	7 351	10 557	17 908
Totalt	12 638	17 875	30 513

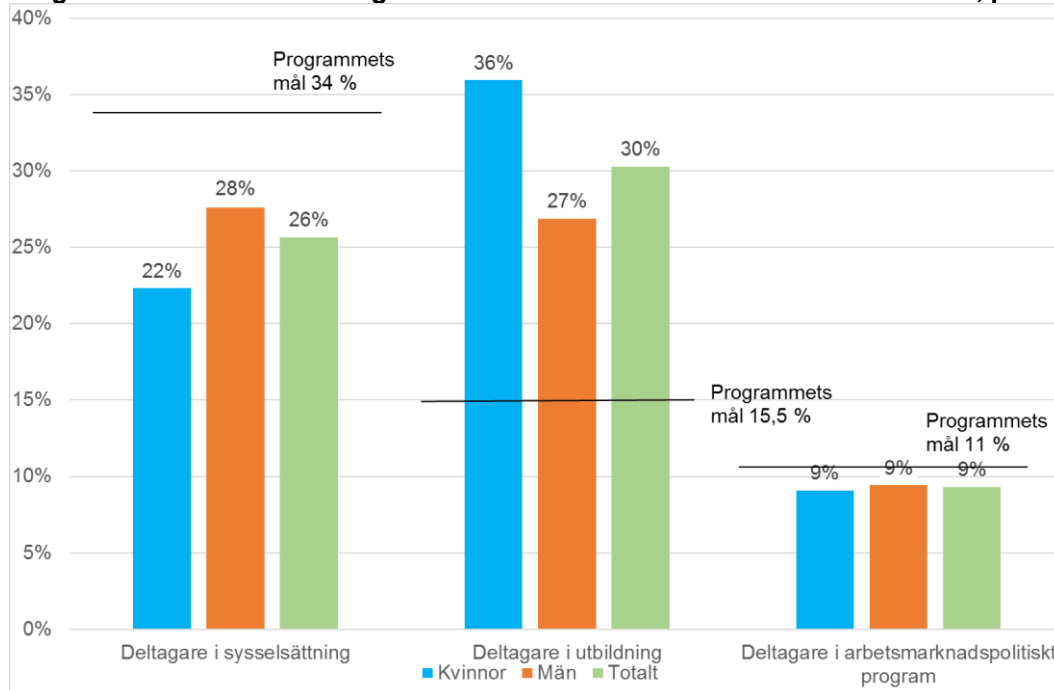
I programmet finns uppsatta mål för hur stor andel av deltagarna som befinner sig i sysselsättning, i utbildning eller deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program sex månader efter att de avslutat insatsen. Deltagare som har en sysselsättning som helt eller delvis finansieras med någon typ av anställningsstöd redovisas som sysselsatta. I följande diagram redovisas resultaten per särskilt mål.

Diagram 4. Resultat för deltagare i mål 2.1 sex månader efter avslutad insats, procent.

Diagrammet visar att resultaten inom mål 2.1 ligger i linje med programmets mål gällande sysselsättning. Det är små skillnader i resultaten mellan kvinnor och män. För mål 2.1 finns inget mål avseende andel deltagare arbetsmarknadspolitiskt program men uppgifterna redovisas för jämförbarhetens skull med övriga särskilda mål.

Diagram 5. Resultat för deltagare i mål 2.2 sex månader efter avslutad insats, procent.

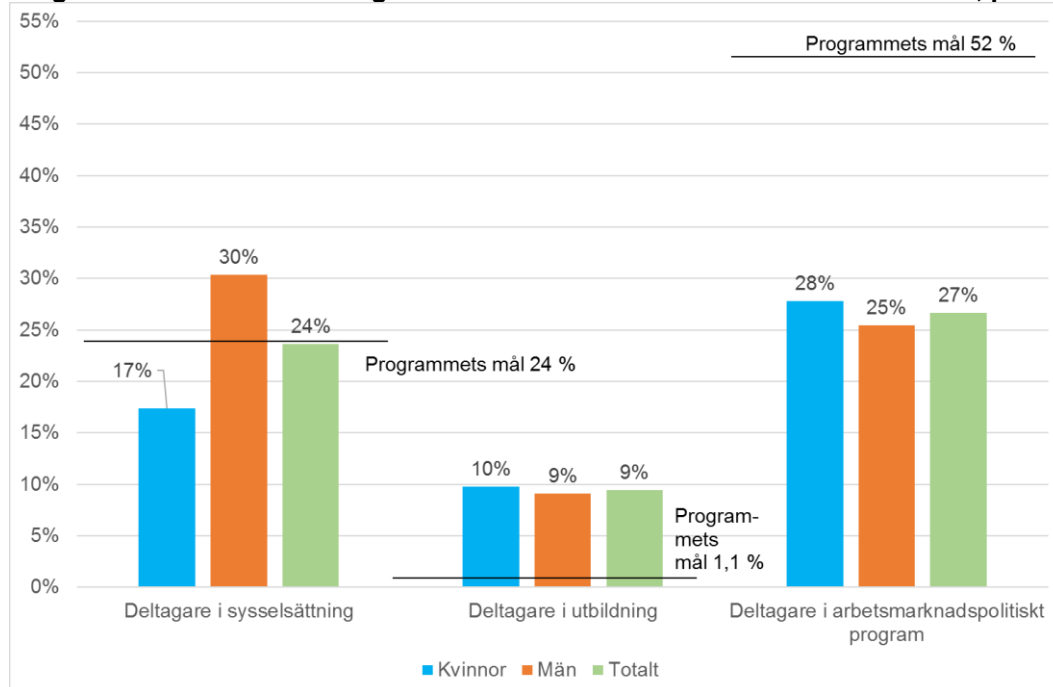
För särskilt mål 2.2 är en lägre andel deltagare i sysselsättning jämfört med målet i programmet, det gäller särskilt kvinnorna. Däremot är en betydligt högre andel i utbildning jämfört med målen och då särskilt kvinnorna. Om man lägger samman dessa båda resultat är totalt 58 procent av kvinnorna och 54 procent av männen i sysselsättning eller utbildning vilket kan jämföras med programmets sammanräknade målvärde, 49,5 procent. En viktig förklaring till den höga andelen i utbildning är att inom mål 2.2 finns flera projekt där syftet är att undvika avhopp från gymnasieskolan.

I diagram 6, särskilt mål 2.3, är det stora skillnader mellan kvinnor och män som är i sysselsättning, 13 procentenheter fler män än kvinnor är sysselsatta. Något större andel kvinnor är i utbildning eller deltar i arbetsmarknadspolitiskt program. Andelen deltagare totalt i sysselsättning är detsamma som programmets mål, 24 procent. Resultatet för utbildning är klart över målet. Sex månader efter avslut är 27 procent av kvinnorna i sysselsättning eller utbildning motsvarande siffra för männen är 39 procent.

En förklaring till den relativt höga andelen deltagare i utbildning är att många nyanlända deltagare finns i insatser inom detta mål. Utbildningsnivån är låg hos många nyanlända varför utbildning är en viktig åtgärd. Resultatet visar att andelen deltagare är över målet i utbildning, under i arbetsmarknadspolitiskt program och ungefär i linje med målet avseende deltagare i sysselsättning.

I det följande fördjupningsavsnittet fördjupas resultaten i mål 2.3 ytterligare.

Diagram 6. Resultat för deltagare i mål 2.3 sex månader efter avslutad insats, procent.

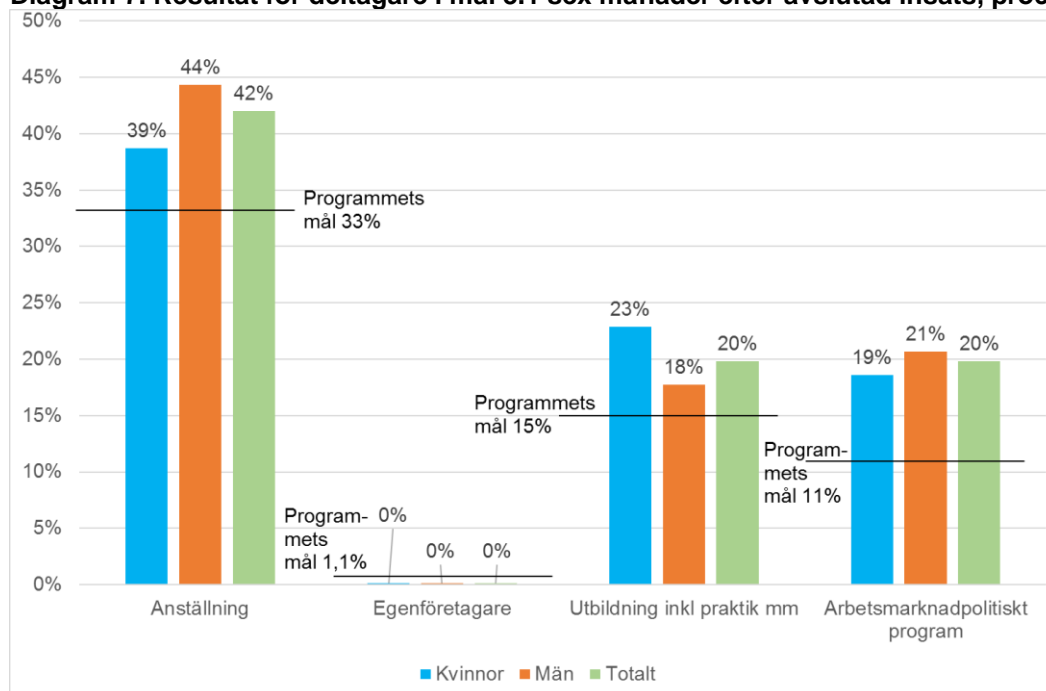

I diagram 7 som visar programområde programområde 3 finns fler mål än inom programområde 2, och de är delvis annorlunda formulerade. Målet för sysselsatta är uppdelat i anställda och egenföretagare. Vidare omfattar deltagare i utbildning inom programområde 3 även de deltagare som deltar i utbildningsprogram som leder till ett utbildningsbevis samt deltagare i lärlings- och praktikutbildning. Målet för andelen deltagare i anställning har uppnåtts med god marginal medan andelen företag är låg. 23 deltagare, 9 kvinnor och 14 män, drev eget företag sex månader efter avslut. Beträffande utbildning inklusive praktik med mera så är målnivån högre i första hand för kvinnorna.

Sammantaget så är 62 procent av deltagarna i anställning och studier med mera vilket är klart högre än det sammanlagda målet i programmet som är 48 procent.

Diagram 7. Resultat för deltagare i mål 3.1 sex månader efter avslutad insats, procent.

20 procent av deltagarna deltog i ett arbetsmarknadspolitiskt program sex månader efter avslut vilket är nära dubbelt så stor andel som programmets mål. De registerbaserade uppgifterna som samlas in för uppföljningen av de långsiktiga resultatindikatorerna visar en stor andel av totala antalet deltagare. Syftet med insamlingen är att mäta hur stor andel som haft en positiv utveckling efter avslutad insats och inte kartlägga vad samtliga deltagare gör. Naturligt uppkommer dock frågan vad de deltagare som inte täcks av indikatorerna gör. En del kan ha uppnått förbättringar som inte mäts i indikatorerna. Andra befinner sig samtidigt inte i en bättre situation än då de slutade projektet.

Det har nu också blivit möjligt att börja följa upp hur det ser ut med avseende på könssegregering för de deltagare inom programområde 2 och 3 som gått vidare till en anställning, även om siffrorna än så länge är högst preliminära. Eftersom uppföljning görs året efter att deltagaren avslutat sin insats och det dessutom finns en tidsmässig eftersläpning i registren (yrkesregistret är för närvarande uppdaterat t.o.m. 2016) gäller uppföljningen än så länge relativt få deltagare, enbart dem som har slutat före 2016. Detta har fått till resultat att enbart gruppen deltagare i åldern 20–34 än så länge kan följas upp, då de tidigare projekten främst riktade sig till ungdomar.

Med könssegregering avses det faktum att kvinnor och män återfinns inom skilda branscher och yrken. I bilagans tabell 21a visas könssegregeringsindex för deltagarna. Eftersom SCB tar fram ett könssegregeringsindex för hela Sveriges befolkning finns möjlighet att jämföra deltagarnas utfall med befolkningens. Detta visas i bilagetabell 21b. Preliminärt syns att deltagarnas resultat är lite sämre än för befolkningen i sin helhet inom samma åldersgrupp. Könssegregeringen bland deltagarna då det gäller vilka yrken de återfinns inom är med andra ord lite högre än för befolkningen som helhet. Eftersom det är ett uttalat mål i programmet att projektens arbete med deltagarna ska motverka könssegregering kommer uppföljningen publiceras löpande i kommande socialfondsrapporterna.

Fördjupning: mål 2.3, insatser riktade till dem som står särskilt långt från arbetsmarknaden

Skummar projekten grädden av mjölken?

Delmål 2.3 säger att kvinnor och män som står särskilt långt från arbetsmarknaden ska komma i arbete, utbildning eller närmare arbetsmarknaden. Insatserna är med andra ord riktade till dem som står särskilt långt från arbetsmarknaden, mer så än insatser inom övriga mål i programområde 2. I tidigare rapporter har visats att en lägre andel deltagare återfinns i ett arbetsmarknadspolitiskt program sex månader efter projektavslut än förväntat.¹²

Möjligheten att fortsätta till ett arbetsmarknadspolitiskt program är tänkt att vara särskilt aktuell för de kvinnor och män som står särskilt långt från arbetsmarknaden. Därför är målet satt högre för mål 2.3, där 52 procent av deltagarna förväntas återfinnas i ett arbetsmarknadspolitiskt program efter sex månader jämfört med 11 procent i mål 2.2. För mål 2.1 har inget mål alls satts upp med avseende på andelen deltagare i arbetsmarknadspolitiskt program, utan där finns enbart mål gällande andelen deltagare i sysselsättning respektive utbildning.

Resultaten hittills ligger inte i närheten av det målet. Redan tidigare i rapporten har visats att inom mål 2.3 ligger vi längst ifrån ett av programmets uppsatta kvantitativa mål gällande hur stor andel av deltagarna som sex månader efter insats återfinns i ett arbetsmarknadspolitiskt program. Vad beror det på? Vilka resultat som nås handlar givetvis om hur projektverksamheten ser ut och fungerar, men inte enbart. Det handlar förstås också om vilka deltagarna är. Hör de till den utpekade målgruppen eller inte? En farhåga är att projekten riktar sig till deltagargrupper som från början inte var de avsedda. Exempelvis är det lättare att nå goda resultat med mindre insats i ett projekt ifall deltagarna står närmare arbetsmarknaden. Man kan med andra ord fråga sig om projekten skummar grädden av mjölken då det gäller vilka målgrupper de riktar sig till?

Rapporten avser att fördjupa kunskapen hittillsvarande genomförande och resultat inom delmålet för att på så sätt få en bättre grund för att kunna dra slutsatser om varför resultaten ser ut som de gör och ifall projekten kan sägas skumma grädden av mjölken eller inte. Frågeställningar som besvaras är:

- **Vilka är deltagarna?**

Besvaras genom en kartläggning av bakgrundsfaktorer som kön, ålder, utbildningsnivå, ifall deltagaren är född inom eller utanför Europa, arbetsmarknadsstatus vid start i projektet samt övrig information som visar vilken av de utpekade målgrupperna deltagarna hör till.

- **Vilka resultat har deltagarna nått?**

Omedelbara samt långsiktiga resultatindikatorer används för att dra slutsatser om deltagarnas resultat.

---

¹² Se föregående socialfondsrapport 2018:1 [Rapportering mars 2018 - esf.se](#) s.23.

Varje frågeställning presenteras under egen rubrik. I relation till beskrivningen av deltagarna och deras resultat kommer också exempel på och beskrivningar av hur projekten ser ut ges.

Många nyanlända och utomeuropeiskt födda, färre med ohälsa eller funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga

Som det påpekas i programmet ska insatserna i mål 2.3 rikta sig till personer som står särskilt långt från arbetsmarknaden på grund av en sammansatt problematik med arbetslöshet i kombination med till exempel avsaknad av relevant arbetslivserfarenhet och nätverk, ohälsa eller funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga, sociala skäl eller språkhinder.¹³

Målgrupper som särskilt diskuteras i programmet, under rubriken utmaningar, är arbetssökande med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga, kvinnor och män som invandrat till Sverige och särskilt nyanlända kvinnor; utrikes födda med långvarig sjukdom samt kvinnor och män med utomeuropeisk bakgrund. Med grund i vad som sägs i programmet kan vi dra slutsatsen att många av deltagarna borde var nyanlända/utrikes födda, ha en funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga eller ha någon typ av hälsoproblematik. Insatser för nyanlända ska i huvudsak genomföras inom detta mål, står det också i programmet. Det hindrar förstås inte att också andra grupper än de här utpekade kan delta i insatserna, men de ovan nämnda borde vara väl representerade.

Hittills har 4 346 kvinnor och 3 446 män, totalt 7 792 deltagare, påbörjat insatser inom mål 2.3. Andelen kvinnor uppgår till 56 procent och andelen män till 44 procent. Framförallt handlar det om deltagare mellan 25 och 54 år. 77 procent av deltagarna hör till den åldersgruppen. 15 procent av deltagarna är under 25 år och 8 procent är över 54 år. En högre andel av männen är unga. 18 procent av männen är under 25 år. Motsvarande andel för kvinnorna är 12 procent. Bland dem som är över 54 år syns ingen skillnad mellan kvinnor och män, utan andelarna är desamma.

Den övervägande majoriteten av deltagarna i mål 2.3 är utomeuropeiskt födda (5 550 av totalt 7 792 deltagare). Jämfört med deltagarna inom hela programområde 2 är andelen utomeuropeiskt födda avsevärt högre i mål 2.3. I mål 2.3 utgör gruppen utomeuropeiskt födda 71 procent av deltagarna (72 procent av kvinnorna och 71 procent av männen), att jämföra med 45 procent i mål 2.1 och 23 procent i mål 2.2. Alla de som är utomeuropeiskt födda är inte nyanlända, utan här finns också de som varit längre i Sverige, eller av andra skäl inte ingår i Arbetsförmedlingens etableringsuppdrag och därför inte räknas som nyanlända. 54 procent av deltagarna i mål 2.3 är nyanlända (51 procent av kvinnorna och 57 procent av männen). Jämfört med övriga mål inom programområdet är detta fortfarande en hög andel. I mål 2.1 är 25 procent av deltagarna nyanlända och i mål 2.2 endast 4 procent. Faktum är att en majoritet av alla nyanlända deltagare i programområde 2 återfinns i mål 2.3.

I övrigt kan konstateras att 81 procent av långtidsarbetslösa i mål 2.3 också är utomeuropeiskt födda. Andelen är densamma för kvinnor och män. I mål 2.1 är motsvarande andel 57 procent. I mål 2.2, är den än lägre, 24 procent. Det finns sannolikt individer i denna grupp med en tydligt sammansatt

¹³ Se det operativa programmet https://www.esf.se/Documents/V%c3%a5ra%20program/Socialfonden%202014-2020/Programinformation/Programme_2014SE05M9OP001_1_2_sv%20Godk%c3%a4nt%20OP.pdf s. 88–97 gällande mål 2.3

problematik av det slag som pekas ut i programmet, och som är särskilt väl representerad i mål 2.3 jämfört med de övriga målen.¹⁴

De flesta, 57 procent (59 procent av kvinnorna och 54 procent av männen) har endast en grundskoleutbildning. Även här skiljer sig deltagargruppen i mål 2.3 från deltagarna inom övriga mål i programområdet, om än inte lika mycket. I mål 2.1 har 46 procent av deltagarna en grundskoleutbildning. I mål 2.2 är motsvarande andel 52 procent. Övriga deltagare inom mål 2.3 har en gymnasieutbildning, 21 procent, och en högskoleutbildning, 18 procent. För resterande 4 procent saknas än så länge uppgift om utbildningsnivå, sannolikt beroende på att deltagaren är nyanländ och att utbildningsregistret ännu inte hunnit uppdateras med uppgifter.

Det kan noteras att gällande andelen gymnasieutbildade skiljer det sig inte nämnvärt mellan kvinnor (20 procent) och män (23 procent). Skillnaden är däremot större då det gäller andelen högskoleutbildade. 15 procent av kvinnorna och 21 procent av männen har en högskoleutbildning. Omvänt är det en högre andel kvinnor, 59 procent, än män, 54 procent, som enbart har en grundskoleutbildning. Det visats i det föregående Kvinnorna är med andra ord mer lågutbildade än männen.

Andelen deltagare med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga utgör 16 procent av deltagarna (15 procent av kvinnorna och 17 procent av männen) i mål 2.3. Andelen är densamma inom både mål 2.1 (16 procent) och 2.2 (15 procent), så här skiljer inte mål 2.3 ut sig. Inte heller när det gäller kvinnor och män som är eller har varit sjukskrivna och behöver stöd för att återgå i arbete skiljer egentligen inriktningen i mål 2.3 ut sig. Vi vet sedan tidigare rapporteringen att den gruppen överlag är dåligt representerad i projekten. I mål 2.3 utgör gruppen 4 procent av deltagarna, i mål 2.1 4 procent och i mål 2.2, där vi kanske kan förvänta oss en lägre andel, eftersom inriktningen ligger mot unga vuxna som inte alltid ens hunnit etablera sig på arbetsmarknaden och där sjukskrivningstalen då kan förväntas vara lägre, 0 procent.

Vilka resultat har deltagarna nått?

Omedelbara resultat

Hittills har 4 195 deltagare, varav 2 275 kvinnor och 1 920 män, avslutat sitt deltagande i projekt verksamma inom mål 2.3. Av dessa påbörjade 953 kvinnor och män, 23 procent av deltagarna, någon form av sysselsättning direkt efter projektet. Det syns en tydlig skillnad mellan kvinnor och män. Endast 17 procent av kvinnorna, men så mycket som 29 procent av männen påbörjade en sysselsättning. Den här skillnaden mellan hur stor andel av kvinnorna respektive männen som påbörjar en sysselsättning efter projektet har uppmärksamats redan i tidigare rapporter. Den kommer redogöras utförligare för i nästa avsnitt där de långsiktiga resultaten efter sex månader beskrivs.

¹⁴ Gruppen som står helt utanför arbetsmarknaden, så kallade icke förvärvsarbetande, är istället mindre väl representerad i målet. Det är en grupp som har tydligare ungdomskaraktär och är mer väl representerad inom mål 2.2. Se vidare tabell över aktivitetsindikatorer i bilaga där data ges i nominella tal och för varje särskilt mål för sig.

Tabell 15. Omedelbara resultat i särskilt mål 2.3

Omedelbara resultatindikatorer	Kvinnor	Män	Totalt
Deltagare i sysselsättning, inklusive egenföretagande, efter avslutad åtgärd (målgrupp PO2 & PO3)	17%	29%	23%
Deltagare i utbildning efter avslutad åtgärd (målgrupp PO2 & PO3)	10%	10%	10%
Deltagare med lärlingsplats eller praktik efter avslutad åtgärd (målgrupp PO2 & PO3)	4%	4%	4%
Tidigare inaktiva deltagare, som söker arbete efter avslutad åtgärd (målgrupp PO2 & PO3)	5%	3%	4%
Övriga	63%	55%	59%
Totalt deltagare som har slutat	100%	100%	100%
Totalt antal deltagare som har slutat (N)	2 275	1 920	4 195

(Anmärkning: summeringen avviker från 100 procent på grund av avrundningar)

Gällande övriga resultat syns ingen märkbar skillnad mellan kvinnor och män, 10 procent av deltagarna, andelen är densamma för kvinnorna som för männen, påbörjade en utbildning efter projektdeltagandet. 4 procent av deltagarna påbörjade en lärlingsplats eller praktik efter projektet. Även här är andelen densamma för kvinnor som för män. Gällande andelen deltagare som var inaktiva då de påbörjade projektdeltagande, men aktivt arbetssökande efter projektet, utgjorde andelen 4 procent av den totala gruppen deltagare. Bland kvinnorna var det 5 procent som mer aktivt börjat söka arbete efter projektets slut, bland männen 3 procent. Ytterligare ett resultat som kan nämnas är att 6 procent av deltagarna genom projektet erhållit någon form av kvalifikation. Andelen bland kvinnorna är densamma som andelen bland männen, det vill säga 6 procent.

Totalt sett återfinns 41 procent av deltagarna, i antingen sysselsättning, utbildning, lärlingsplats/praktik eller så har de gått från att vara inaktiva till att bli aktivt arbetssökande efter projektet. Till detta kan fogas ytterligare 66 kvinnor och 36 män som erhållit en kvalifikation i projektet. Totalt sett har fler deltagare erhållit en kvalifikation i mål 2.3, men dessa har enbart erhållit en kvalifikation, utan att ingå i något av de övriga resultaten.¹⁵ Även detta kan betraktas som ett positivt resultat. Inräknat dessa har 43 procent av deltagarna registrerats med ett positivt resultat efter projektet.

Detta innebär att en majoritet av deltagarna inte uppnått något resultat som återspeglas i de omedelbara resultatindikatorerna direkt efter projektet. Det kan också konstateras att resultaten så som de mäts här generellt sett är sämre än motsvarande resultat i övriga mål där inriktningen ligger mot grupper som inte befinner sig i arbete, det vill säga mål 2.1, 2.2 och 3.1. Detta har visats tidigare i rapporten.¹⁶

¹⁵ Det totala antalet erhållna kvalifikationer redovisas i bilagans tabell 18.

¹⁶ En utförlig redovisning av de omedelbara resultatindikatorerna återfinns i bilagans tabell 18.

Det kan finnas flera tänkbara orsaker till att det ser ut så. Projektverksamheten kan ha varit dåligt anpassad till individen. Det kan också handla om att deltagarna står så pass långt från arbetsmarknaden att den typ av resultat som mäts med hjälp av indikatorerna inte är möjliga att direkt uppnå. Det hindrar inte att det faktiskt kan finnas resultat i termer av att deltagarna gått ett eller flera steg framåt i sin utveckling, men stegförflyttningen har i sådana fall inte nått ända fram till den typ av resultat som mäts med hjälp av de omedelbara resultatindikatorerna. Den typ av stegförflyttning som till exempel innebär att individen exempelvis en bättre rutin i livet, nått fram till en bättre hälsosituation eller liknande faktorer, vilka på sikt kan leda vidare, är inte lika lätt att mäta, men kan icke desto mindre innebära en klar förbättring. Detta skulle i sin tur kunna vara beroende av att projektdeltagarna stått så väldigt långt från arbetsmarknaden inledningsvis.

Vilket av resultaten det handlar om här går inte att säkerställa med det underlag som ges här, utan måste snarare bli en fråga för kommande utvärderingar. Med grund i vad som syns i de omedelbara resultatindikatorerna kan man dock inte dra slutsatsen att projekten på något sätt skulle ha skummat grädden av mjölken, det vill säga riktat sig till deltagare som står närmare arbetsmarknaden än det operativa programmets utpekade målgrupp.

Anställningens kvalitet

Både subventionerade och icke-subventionerade anställningar samt även företagande räknas som sysselsättning. De som gått vidare till företagande är mycket få, totalt 6 kvinnor och 20 män. Gällande anställningarna går det inte via indikatorerna att se hur stor andel av anställningarna som är subventionerade. Däremot har vi gällande många av anställningar uppgift om hur många som gäller en fast respektive tillfällig anställning samt ifall det handlar om heltids- eller deltidsanställningar. Båda dessa uppgifter säger något om kvaliteten i anställningen.

Vanligtvis handlar det om en tillfällig anställning, oftast på heltid. Endast 17 procent utgörs av tillsvidareanställningar (15 procent av kvinnornas anställningar och 19 procent av männens anställningar). Övriga utgörs av tidsbegränsade anställningar (67 procent) eller så saknas uppgift om anställningsform (16 procent).¹⁷ Majoriteten av anställningarna, 62 procent, gäller heltidsanställningar (57 procent för kvinnorna och 66 procent för männen). Övriga gäller deltidsanställningar (25 procent) eller så saknas uppgift (13 procent).¹⁸

Med tanke på att inriktningen förväntas ligga mot målgrupper som står särskilt långt från arbetsmarknaden är det inte så förvånande att så relativt få återfinns i en tillsvidareanställning. Det är tänkbart att en del av de tillfälliga anställningarna utgörs av subventionerade anställningar, eftersom vissa subventionerade anställningar kan vara tidsbegränsade. Dock måste den kommentaren göras att andelen med tillsvidareanställning respektive heltidsanställning är ännu lägre i mål 2.1 än i mål 2.3, vilket visas i tabellbilagans tabell 18. Det syns med andra ord inte att deltagarna i mål 2.3 just med avseende på denna aspekt skiljer sig från dem i mål 2.1.

Långsiktiga resultat

Av de deltagare som avslutat sitt projektdeltagande gjorde 2 683 det för sex månader sedan eller mer, 1 388 kvinnor och 1 295 män. De långsiktiga resultatindikatorerna beskriver vilken situation

¹⁷ För 783 av totalt 927 anställningar ges uppgift om det handlar om tillsvidareanställning eller tillfällig anställning.

¹⁸ För 810 av totalt 927 anställningar ges uppgift om huruvida det rör sig om heltid eller deltid.

deltagaren befinner sig i sex månader efter projektavslut. De omedelbara och de långsiktiga resultatindikatorerna är inte helt och hållet desamma, sysselsättning och utbildning återfinns dock både i de omedelbara och de långsiktiga resultatindikatorerna. Gällande de långsiktiga resultaten kompletteras dessa med en indikator över hur många deltagare som återfinns i ett arbetsmarknadspolitiskt program, medan de omedelbara resultatindikatorerna mäter lärlingsplats/praktik separat samt även ifall deltagare som varit inaktiva före projektstart börjat söka arbete och skrivit in sig på arbetsförmedlingen efter att de slutat projektet.

Precis som redovisats tidigare i rapporten där resultaten presenterats för alla mål har 60 procent av deltagarna, 55 procent av kvinnorna och 65 procent av männen, förbättrat sin arbetsmarknadssituation i så motto att de efter projektet återfinns i antingen sysselsättning, utbildning eller ett arbetsmarknadspolitiskt program. Skillnaden mellan kvinnor och män är beroende av att fler män än kvinnor återfinns i sysselsättning (se vidare särskilt avsnitt gällande detta).

För övriga 40 procent, 45 procent av kvinnorna och 35 procent av männen, syns inget mätbart resultat. Detta behöver inte betyda att det inte uppnåtts resultat, deltagarna kan ha tagits steg närmare arbetsmarknaden, men deltagarna har inte fortsatt till sysselsättning, utbildning eller ett arbetsmarknadspolitiskt program. Det kan dock förstås också betyda att inga positiva resultat alls nåtts. Med tillgängliga data går det inte att se hur situationen för dem som inte uppvisar något positivt mätbart resultat ter sig. Däremot skulle det kanske vara möjligt att bättre studera vad som hänt med dessa deltagare i de utvärderingar som görs av projekten.

Tabell 16. Resultat efter sex månader

Långsiktiga resultatindikatorer	Kvinnor	Män	Totalt
Deltagare i sysselsättning, inklusive egenföretagande	17%	30%	24%
Deltagare i utbildning	10%	9%	9%
Deltagare i arbetsmarknadspolitiskt program	28%	25%	27%
Övriga	45%	35%	40%
Summa deltagare	100%	100%	100%
Totalt antal deltagare (N)	1 388	1 295	2 683

(Anmärkning: summeringen avviker från 100 procent på grund av avrundningar)

Sett i relation till målen i det operativa programmet ligger de hittills uppnådda resultaten i linje med målen i programmet då det gäller andelen deltagare som efter sex månader återfinns i sysselsättning. Som visats ovan återfinns 24 procent av deltagarna i sysselsättning, vilket är exakt samma andel som ställts upp som mål i det operativa programmet.

De långsiktiga resultaten är också lika de omedelbara resultaten då det gäller hur stor andel som har en sysselsättning. Ungefär en fjärdedel, 24 procent, av deltagarna (634 deltagare) återfinns i sysselsättning sex månader efter att de avslutat sitt projektdeltagande. Motsvarande andel direkt efter projektavslut är som tidigare redovisats 23 procent. Precis som gällande de omedelbara resultaten kan det handla om både subventionerade och icke-subventionerade anställningar, liksom

företagande, som ingår i kategorin Sysselsättning. Företagandet är dock mycket lågt, endast 2 kvinnor och 2 män finns registrerade som företagare sex månader efter att de slutat i projektet.

Fler män än kvinnor i sysselsättning

Skillnaden mellan kvinnor och män då det gäller hur stor andel av dem som ett halvår efter avslutad insats återfinns i sysselsättning är även den lika stor som den var direkt efter projektavslut. 17 procent av kvinnorna och 30 procent av männen befinner sig i sysselsättning sex månader efter att de slutat projektet. Gällande vare sig arbetsmarknadspolitiskt program eller utbildning syns någon nämnvärd skillnad mellan kvinnor och män på samma sätt som syns gällande sysselsättning, vilket visats i tabellen ovan.

Detta mönster är inte heller specifikt för en särskild målgrupp utan gäller alla deltagare. Visserligen syns en viss variation mellan (de ibland små) målgrupperna då det gäller andelen som går vidare till sysselsättning, men det övergripande mönstret är hela tiden detsamma, oavsett om det handlar om unga 15–24 år, nyanlända, kvinnor och män med funktionsnedsättning, långtidsarbetslösa, sjukskrivna eller varit utanför arbetsmarknaden i mer än 12 månader. Data tas även fram nedbrutet för gruppen utomeuropeiskt födda och samma mönster syns även där, det vill säga att skillnaden mellan kvinnor och män gällande hur stor andel som återfinns i sysselsättning efter sex månader är tydlig.¹⁹

Gällande den grupp av deltagare som hade en uppnådd högskoleutbildning redan vid projektstart (178 deltagare, varav 67 kvinnor och 111 män) syns inte en så stor skillnad. 29 procent av kvinnorna och 32 procent av männen med högskoleutbildning återfanns i sysselsättning efter sex månader. Resultaten är däremot inte alls lika bra för kvinnor med slutförd grundskoleutbildning respektive gymnasieutbildning. Man kan alltså säga att män återfinns i sysselsättning oavsett utbildningsnivå medan kvinnor med lägre utbildningsnivåer inte alls har samma chans att återfinnas i sysselsättning sex månader efter projektavslut.²⁰

Skillnaden mellan hur hög andel kvinnor respektive män som återfinns i sysselsättning efter sex månader är inte ny, utan har uppmärksammats också i tidigare rapporter. I en rapport 2017 fördjupades resursfördelningen mellan kvinnor och män och där kunde visas att just i mål 2.3 syntes en skillnad i resursfördelning. Ju högre andel kvinnor i ett projekt desto lägre nivåer ESF-finansiering per deltagare och, omvänt, ju högre andel män i projektet desto högre nivåer av ESF-finansiering per deltagare. Det finns inte utrymme att i den här rapporten närmare utreda vad skillnaden beror på, men olika resursfördelning kan givetvis vara en del i den förklaringen.²¹

I åtta projekt har 100 eller fler deltagare hunnit avsluta sitt deltagande för sex månader sedan eller mer.²² Störst av dessa är projektet *Integration Halland* med totalt 658 deltagare (230 kvinnor och 428 män). Av dessa återfinns 19 procent i sysselsättning efter sex månader. Skillnaden mellan kvinnor

¹⁹ I bilagans tabell 19 över långsiktiga resultatindikatorer ges data fördelade på respektive grupp.

²⁰ Av deltagare med slutförd grundskoleutbildning återfinns 15 procent av kvinnorna och 29 procent av männen i sysselsättning. Motsvarande andelar för gruppen med slutförd gymnasieutbildning är 18 procent av kvinnorna och 34 procent av männen.

²¹ Se socialfondsrapport 2017:3 <https://www.esf.se/Documents/V%c3%a5ra%20program/Socialfonden%202014-2020/Socialfondsrapport%202017-10-25.pdf> s. 37–40.

²² Går man ned på projektnivå är det fortfarande i många projekt relativt få deltagare som hunnit sluta för 6 månader sedan eller mer. Uppgifterna för de enskilda projekten är alltså preliminära och kan komma att förändras efterhand.

och män är stor, 7 procent av kvinnorna och 26 procent av männen återfinns i sysselsättning efter sex månader.

Även i flera av de övriga projekten syns skillnader av samma slag, men den finns också ett mindre antal projekt som bryter mönstret och där dessa tydliga skillnader inte återfinns. I projektet *Värmlandsmodellen* har hittills 106 deltagare hunnit sluta för sex månader sedan eller mer. Av dessa återfinns 44 procent (46 procent av kvinnorna och 43 procent av männen) i sysselsättning efter sex månader. Ett annat exempel är projektet *Exportfrämjande integration* har exakt 100 deltagare hunnit sluta för sex månader sedan eller mer, varav 33 procent (30 procent av kvinnorna och 34 procent av männen) återfinns i sysselsättning efter sex månader.

Med grund i vad dessa preliminära resultat visar är möjligheterna för deltagarna att gå vidare till sysselsättning ett tydligt utvecklingsområde, där det finns anledning för de enskilda projekten att vara särskilt medvetna om hur de arbetar med kvinnor respektive män och för myndighetens medarbetare att uppmärksamta följa den fortsatta utvecklingen i sina kontakter med projekten.

Flest deltagare i arbetsmarknadspolitiskt program – men färre än väntat

Vanligaste resultatet är att deltagarna sex månader efter projektet återfinns i ett arbetsmarknadspolitiskt program. De som återfinns i ett arbetsmarknadspolitiskt program utgör högst andel av de deltagare där ett mätbart resultat syns. Totalt 716 deltagare har gått vidare till ett arbetsmarknadspolitiskt program sex månader efter projektet. Med arbetsmarknadspolitiskt program avses då att deltagaren ingår i någon typ av arbetsmarknadspolitisk aktivitet, ej enbart är inskriven som arbetssökande hos Arbetsförmedlingen.²³ Dessa utgör 27 procent av den totala gruppen deltagare, 28 procent av kvinnorna och 25 procent av männen.

Andelen deltagare som återfinns i arbetsmarknadspolitiskt program är högre än i mål 2.3 än i övriga mål. När det gäller målet för hur många deltagare som förväntas återfinnas i ett arbetsmarknadspolitiskt program efter sex månader ligger dock de hittills uppnådda resultaten klart under programmets mål. Det mål som ställts upp i programmet är att 52 procent av deltagarna ska återfinnas i ett arbetsmarknadspolitiskt program.

Den faktiska andelen hittills (27 procent) uppgår med andra ord endast till hälften av det förväntade målet. I viss mån kompenseras den lägre andelen deltagare i arbetsmarknadspolitiskt program av att andelen deltagare som återfinns i utbildning istället är högre, men bara i viss mån. För de flesta deltagarna är det istället så att vi inte ser några positiva mätbara resultat alls.

Enbart med grund i indikatorerna går det inte att fastslå en orsak till varför resultatet ligger så långt under målvärdet just här. Dock bör uppmärksammas att faktorer, som arbetsmarknadspolitikens utformning och vilket underlag målvärdet baseras på, kan ha betydelse. Vi kan på goda grunder anta att situationen målvärdet baseras på var en annan än nuvarande situation. De individer och resultat man utgick från i framtagandet av målvärdet hade en annan sammansättning än nuvarande deltagargrupp.²⁴ Exempelvis ingår med stor säkerhet en större andel nyanlända i nuvarande

²³ De som befinner sig i en subventionerad anställning räknas dock som anställda.

²⁴ Enligt uppgift från i ett arbetsdokument från Arbetsmarknadsdepartementet är målet satt med utgångspunkt i resultat som redovisas i en rapport gällande arbetsintegrering: "På jakt efter framgångsrik arbetslivsintegrering", Institutet för Framtidsstudier (2013).

målgrupp. Den ökade invandringen har dessutom lett till förändringar i arbetsmarknadspolitiken, vilket i sin tur påverkar insatsernas utformning och inriktning.

Resultatet kan dock inte tolkas som att projekten skummat grädden av mjölken. Ifall projekten riktat sig till målgrupper, som med mindre insats skulle kunna nå goda resultat, istället för de som befinner sig längre från arbetsmarknaden, skulle det visserligen kunna få till resultat att färre återfinns i ett arbetsmarknadspolitiskt program efter projektet. Men då borde å andra sidan fler deltagare återfinnas i sysselsättning, vilket inte är fallet.

Deltagare som står långt ifrån arbetsmarknaden fortsätter till arbetsmarknadspolitiska program

Utmärkande för deltagarna som efter ett halvår återfinns i ett arbetsmarknadspolitiskt program är att många av dem var långtidsarbetslösa då det påbörjade projektet. 60 procent av dem som återfinns i arbetsmarknadspolitiskt program var långtidsarbetslösa vid start i projektet, att jämföra med 43 procent långtidsarbetslösa i hela gruppen efter sex månader.

Långtidsarbetslöshet kan mycket väl ha inneburit att dessa personer redan tidigare deltagit i arbetsmarknadsprogram. Det är med andra ord inte säkert att ett arbetsmarknadspolitiskt program är att betrakta som en förbättring för dessa deltagare. Det kan istället vara ett mönster som upprepas, men där det egentligen inte händer så mycket nytt. Dock kan givetvis deltagande i ett arbetsmarknadspolitiskt program också ha inneburit en förbättring för deltagaren. Det är inte möjligt att via enbart indikatordata avgöra ifall deltagande i ett arbetsmarknadspolitiskt program är att betrakta som en förbättring eller inte. Det är istället en fråga där utvärderingar skulle kunna bidra med mer kunskap.

Jämfört med hela gruppen deltagare som hunnit avsluta projektdeltagande för sex månader sedan eller mer är andelen utomeuropeiskt födda och andelen nyanlända lite högre bland den som återfinns i ett arbetsmarknadspolitiskt program efter sex månader. Det är inte självklart att man som nyanländ kan gå direkt från ett ESF-projekt till sysselsättning. Därför kan vi förvänta oss att gruppen nyanlända förhållandevis ofta fortsätter till ett arbetsmarknadspolitiskt program. Hälften (51 procent) av deltagarna som återfinns i ett arbetsmarknadspolitiskt program efter 6 månader är både utomeuropeiskt födda och var långtidsarbetslösa vid projektstart, vilket kan jämföras med 35 procent av alla deltagare inom mål 2.3.

Utbildningsnivån är generellt lägre bland deltagarna som gått vidare till arbetsmarknadspolitiskt program jämfört med jämfört med alla övriga deltagargrupper, både de som återfinns i sysselsättning och utbildning och dem där inga resultat syns. 61 procent av de som återfinns inom arbetsmarknadspolitiskt program har som högst grundskolenivå, 18 procent har uppnått gymnasienivå och 19 procent en högskoleutbildning. För 2 procent av deltagarna saknas uppgift om utbildningsnivå.

Sammanfattningsvis kan det alltså konstateras att gruppen som efter projektet återfinns inom ett arbetsmarknadspolitiskt program i högre utsträckning än övriga deltagare i mål 2.3 är utomeuropeiskt födda och/eller nyanlända. De har en lägre utbildningsnivå samt har oftare varit långtidsarbetslösa vid start i projektet. Det handlar med andra ord om en grupp som kan antas ha stått relativt långt från arbetsmarknaden då de startade i projektet.

Dock är vi inte säkra på att deltagande i arbetsmarknadspolitiskt program ur denna synvinkel alltid är att betrakta som ett positivt resultat. Det kan givetvis vara det och det går självklart inte heller att påstå att det är bättre att vi inte kan uppvisa några mätbara positiva resultat alls, som oftast är fallet. Som redan påpekats finns inte alltid möjlighet för deltagare att efter projektet fortsätta till en sysselsättning. Det kan behövas flera steg innan det är möjligt. Då kan deltagande i ett arbetsmarknadspolitiskt program erbjuda möjligheter till utveckling och en väg framåt. Men med tanke på att många deltagare varit långtidsarbetslösa vid start och då redan förut kan ha deltagit i arbetsmarknadspolitiska program ser vi dock även risken att deltagare fastnar i olika typer av insatser och inte kommer vidare. Detta är ett sedan tidigare väl känt problem, och av det skälet ett problem som insatserna förstås bör adressera. Även här krävs med andra ord en medvetenhet.

Ibis och *Nätverk Lunds stift* är två exempel på projekt där en förhållandevis hög andel av deltagarna efter sex månader återfinns i ett arbetsmarknadspolitiskt program. *Nätverk Lunds stift* har en relativt hög andel deltagare med en funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga. 57 procent av deltagarna har en funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga. Hittills har 132 deltagare slutat projektet för sex månader eller mer. Av dessa har 39 procent, 44 procent av kvinnorna och 32 procent av männen, fortsatt till ett arbetsmarknadspolitiskt program, där de återfinns ett halvår efter sitt projektdeltagande. En lägre andel av deltagarna, 11 procent (5 procent av kvinnorna och 19 procent av männen) har gått vidare till sysselsättning. Det är även en relativt låg andel av deltagarna som gått vidare till utbildning, 5 procent (samma procentsats för både kvinnor och män).

I projektet *IBIS* är andelen nyanlända deltagare högt. 99 procent av deltagarna är nyanlända. Andelen utomeuropeiskt födda är densamma, 99 procent. Projektet har alltså en väldigt tydlig inriktning mot nyanlända kvinnor och män födda utanför Europa. Av de 128 deltagare (87 kvinnor och 41 män), som hunnit avsluta sitt deltagande för minst sex månader sedan har 34 procent gått vidare till ett arbetsmarknadspolitiskt program, 26 procent av kvinnorna och 49 procent av männen. Andelen deltagare som återfinns i sysselsättning efter sex månader uppgår till 8 procent, 8 procent av kvinnorna och 7 procent av männen. Andelen deltagare i utbildning efter sex månader uppgår till 7 procent. I realiteten är det enbart kvinnor som gått vidare till utbildning, så andelen kvinnor som gått vidare till utbildning uppgår till 10 procent och motsvarande andel män till 0 procent.

Fler i utbildning än väntat

Andelen deltagare som återfinns i utbildning sex månader efter att de slutat projektet är högre än förväntat. Dessa utgör 9 procent av deltagargruppen. Målet som ställts upp i det operativa programmet är att 1,1 procent av deltagarna ska ha gått vidare till en utbildning sex månader efter projektet. Också här gäller att de omedelbara resultaten kvarstår efter sex månader. Motsvarande andel direkt efter projektavslut var 10 procent. Kvinnor och män utbildar sig i ungefär samma utsträckning. 10 procent av kvinnorna återfinns i utbildning, och 9 procent av männen,

Detta mönster, att fler deltagare än förväntat återfinns i utbildning är ett genomgående mönster, och inte något specifikt för just mål 2.3. Detta syns i rapporten genomgång av de långsiktiga resultaten för alla mål, se diagram 4–7 tidigare i rapporten. Där visas att andelen deltagare som återfinns i utbildning är tydligt högre än programmets mål inom både särskilt mål 2.1, 2.2, 2.3 och 3.1.

Resultatet skiljer sig från föregående programperiod. Andelen deltagare i utbildning är, så långt det går att se, högre än det 2007–2013. Visserligen följdes inte exakt samma typ av indikatorer upp då

som nu. Inte heller såg programmet eller målgrupperna exakt likadana ut. Dessutom var arbetsmarknaden en annan. Jämförelsen måste alltså tas med en nypa salt, men den kan ändå vara värdefull för att sätta in ovanstående uppgifter i ett större sammanhang. Enligt uppgift i den årliga rapport som lämnades in till kommissionen för 2013 hade knappt 5 procent av deltagarna i dåvarande programområde 2 sin huvudsakliga inkomst från studiestöd året efter att de avslutat sitt projektdeltagande.²⁵

Jämför vi istället med resultat hos Arbetsförmedlingen ser vi att den andel som gått vidare till studier är lägre. Inte heller här jämför vi vare sig exakt samma typ av grupper, insatser eller indikatorer, men ändå ger siffrorna ett övergripande perspektiv som det är bra att ställa socialfondsprojekten i relation till. I Arbetsförmedlingens årsredovisning visas att övergångarna till studier ökat mellan 2015–2017, men de är ändå klart lägre. År 2017 hade 4,5 procent av de arbetssökande börjat studera. Tittar man på undergrupper syns att motsvarande andel för utomeuropeiskt födda exklusive nyanlända var 4,3 procent, för deltagare i jobb- och utvecklingsgarantin 3 procent och för långtidsarbetslösa 4,3 procent. För nyanlända var andelen lite högre, 7,7 procent, och ännu högre var den för ungdomar 18–24 år, 11,1 procent.²⁶

Andelen ungdomar (under 25 år) som påbörjat projektdeltagande i mål 2.3 och, vilket skulle kunna påverka resultatet med avseende på hur stor andel som fortsätter till utbildning, är inte särskilt stor, närmare bestämt 15 procent. Andelen nyanlända är däremot lite högre, 54 procent. Det skulle mycket väl kunna vara så att de nyanlända också här, precis som hos Arbetsförmedlingen, i högre utsträckning fortsätter med att utbilda sig.²⁷ De som inte växt upp i Sverige och även de som är unga borde rimligen ha större utbildningsbehov. Det skulle exempelvis kunna handla om språkfärdigheter eller kunskaper om svenskt regelverk inom ett visst yrkesområde. Dessa deltagare möter sannolikt oftare den typ av insats där de uppmuntras att gå vidare till en utbildning.

Ser man till resultat inom delgrupper syns att nyanlända i högre utsträckning än andra börjar utbilda sig efter projektet. Av hela gruppen som hunnit sluta för sex månader sedan eller mer utgör de nyanlända 65 procent, men av gruppen som efter sex månader återfinns i utbildning utgör de 74 procent.²⁸ Det är istället något lite mindre vanligt bland grupperna sjukskrivna, inaktiva mer än 12 månader samt kvinnor och män med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga att börja utbilda sig efter projektet.

I projektet *Mirjam* har 15 procent av de totalt 265 deltagare som avslutat projektet för sex månader sedan eller mer gått vidare till utbildning. Det är en högre andel än genomsnittsandelen. Projektet riktar sig enbart till kvinnor födda utanför Europa. Alla deltagare som påbörjat projektdeltagande hittills har varit födda utanför Europa och de flesta, 99%, är nyanlända och ingår i Arbetsförmedlingens etableringsuppdrag. För alla deltagare i projektet har vi ännu inte utbildningsnivå, men för de där vi har det har majoriteten som högst en grundskoleutbildning. Några

²⁵ Se Årsrapport för Socialfonden i Sverige 2007–2013, vilken finns publicerad på Svenska ESF-rådets webb, <https://www.esf.se/Documents/V%c3%a5ra%20program/Socialfonden/Resultat/%c3%85rsrapport%202013%20-%20Till%20kommissionen.pdf> s. 51

²⁶ Se Arbetsförmedlingens årsredovisning för 2017,

<https://www.arbetsformedlingen.se/download/18.14824810161802648bfc0ce2/1519979206423/arsredovisning2017.pdf> s. 47

²⁷ Se bilagans tabell över aktivitetsindikatorer, tabell 17, för uppgift över hur många nyanlända som påbörjat projektdeltagande inom respektive särskilt mål.

²⁸ Se bilagetabell 19 över de långsiktiga resultatindikatorerna.

få procent har högre utbildning än så. Ett annat relativt vanligt resultat i projekt är att deltagarna ett halvår efter projektet återfinns i ett arbetsmarknadspolitiskt program. Det gäller 32 procent av projektets deltagare.

Det är generellt inte så att gruppen som börjat utbilda sig efter projekt har en lägre utbildningsnivå inledningsvis även om projektet *Miriam* är exempel på det motsatta. Jämfört med hela gruppen deltagare ligger utbildningsnivåerna relativt nära hos gruppen som gått vidare till utbildning.²⁹ Detta kan möjligen tyckas paradoxalt, men hänger sannolikt samman med det faktum att nyanlända, som redan påpekats, kan behöva ytterligare utbildning i Sverige, trots att de redan har en del utbildning med sig i bagaget.

---

²⁹ 54 procent av dem som börjat utbilda sig har enbart en slutförd grundskoleutbildning, att jämföra med 56 procent hos hela gruppen inom särskilt mål 2.3 som hunnit sluta projektet för sex månader sedan eller mer. 23 procent av dem som börjat utbilda sig har en gymnasieutbildning och 20 procent en högskoleutbildning. För 2 procent saknas uppgift. Motsvarande siffror för hela gruppen deltagare är 20 procent med gymnasieutbildning, 22 procent med högskoleutbildning och 3 procent utan uppgift.

Bilaga. Tabeller

Tabell 17. Aktivitetsindikatorer för deltagare, per särskilt mål och totalt

Indikator\särskilt mål	Totalt			Särskilt mål 1.1			Särskilt mål 2.1			Särskilt mål 2.2			Särskilt mål 2.3			Särskilt mål 3.1		
Tot=totalt)	Kvinnor	Män	Summa	Kvinnor	Män	Summa	Kvinnor	Män	Summa	Kvinnor	Män	Summa	Kvinnor	Män	Summa	Kvinnor	Män	Summa
Arbetslösa, inklusive långtidsarbetslösa	17 292	24 141	41 433	4	5	9	2 406	3 153	5 559	3 132	5 539	8 671	3 062	2 516	5 578	8 688	12 928	21 616
<i>varav utomeuropeiskt födda</i>	<i>6 086</i>	<i>8 021</i>	<i>14 107</i>	<i>0</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>1 360</i>	<i>1 698</i>	<i>3 058</i>	<i>646</i>	<i>1 307</i>	<i>1 953</i>	<i>2 411</i>	<i>1 955</i>	<i>4 366</i>	<i>1 668</i>	<i>3 056</i>	<i>4 724</i>
Långtidsarbetslösa	6 608	8 925	15 533	3	3	6	1 547	1 904	3 451	1 378	2 495	3 873	1 817	1 434	3 251	1 863	3 089	4 952
<i>varav utomeuropeiskt födda</i>	<i>3 369</i>	<i>3 985</i>	<i>7 354</i>	<i>0</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>926</i>	<i>1 035</i>	<i>1 961</i>	<i>306</i>	<i>614</i>	<i>920</i>	<i>1 473</i>	<i>1 163</i>	<i>2 636</i>	<i>663</i>	<i>1 170</i>	<i>1 833</i>
Icke förvärvsarbetsande	8 258	9 824	18 082	98	75	173	1 653	1 588	3 241	2 702	4 092	6 794	1 284	928	2 212	2 521	3 141	5 662
<i>varav utomeuropeiskt födda</i>	<i>2 119</i>	<i>2 773</i>	<i>4 892</i>	<i>20</i>	<i>14</i>	<i>34</i>	<i>459</i>	<i>486</i>	<i>945</i>	<i>589</i>	<i>995</i>	<i>1 584</i>	<i>707</i>	<i>477</i>	<i>1 184</i>	<i>344</i>	<i>801</i>	<i>1 145</i>
Icke förvärvsarbetsande som inte deltar i allmän eller yrkesinriktad utbildning	7 724	9 075	16 799	98	75	173	1 534	1 391	2 925	2 688	4 065	6 753	975	671	1 646	2 429	2 873	5 302
<i>varav utomeuropeiskt födda</i>	<i>1 636</i>	<i>2 084</i>	<i>3 720</i>	<i>20</i>	<i>14</i>	<i>34</i>	<i>361</i>	<i>303</i>	<i>664</i>	<i>586</i>	<i>984</i>	<i>1 570</i>	<i>407</i>	<i>224</i>	<i>631</i>	<i>262</i>	<i>559</i>	<i>821</i>
Sysselsatta, inklusive egenföretagare	35 379	16 098	51 477	35 360	16 059	51 419	14	34	48	5	3	8	0	3	3	0	0	0
Under 25 år	19 924	28 331	48 255	1 431	987	2 418	1 143	1 411	2 554	5 839	9 634	15 473	532	627	1 159	10 979	15 672	26 651
<i>varav deltagare i projekt som ska förebygga avhopp från gymnasiet (mål 2.2)</i>	<i>2 379</i>	<i>3 685</i>	<i>6 064</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>2 379</i>	<i>3 685</i>	<i>6 064</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Över 54 år	9 255	4 190	13 445	8 470	3 391	11 861	425	519	944	0	0	0	360	280	640	0	0	0
Med primärskoleutbildning eller grundskoleutbildning (ISCED 1-2)	13 436	15 777	29 213	2 315	1 679	3 994	1 885	2 187	4 072	3 146	4 915	8 061	2 575	1 857	4 432	3 515	5 139	8 654

Tabellen fortsätter på nästa sida

Fortsättning tabell 17

Indikator\särskilt mål	Totalt			Särskilt mål 1.1			Särskilt mål 2.1			Särskilt mål 2.2			Särskilt mål 2.3			Särskilt mål 3.1		
Tot=totalt)	Kvinnor	Män	Summa	Kvinnor	Män	Summa	Kvinnor	Män	Summa	Kvinnor	Män	Summa	Kvinnor	Män	Summa	Kvinnor	Män	Summa
Med gymnasieutbildning eller eftergymnasial utbildning (ISCED 3-4)	21 678	22 274	43 952	11 061	7 357	18 418	1 057	1 422	2 479	1 786	2 876	4 662	874	791	1 665	6 900	9 828	16 728
Med högskoleutbildning (ISCED 5-8)	23 755	9 069	32 824	21 860	6 939	28 799	673	740	1 413	40	62	102	649	725	1 374	533	603	1 136
Nyanlända invandrare (målgrupp PO2)	3 265	3 784	7 049	5	3	8	848	1 375	2 223	214	434	648	2 198	1 972	4 170	0	0	0
Har en funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga (målgrupp PO2)	2 176	2 888	5 064	12	3	15	665	788	1 453	827	1 519	2 346	672	578	1 250	0	0	0
Är eller har varit sjukskrivna och har behov av stöd för återgång i arbete (målgrupp PO2)	472	187	659	10	0	11	238	102	340	6	3	9	218	81	299	0	0	0
Icke förvärvsarbetande, mer än 12 månader (målgrupp PO2)	3 955	4 667	8 622	79	70	149	1 129	931	2 060	2 268	3 392	5 660	479	274	753	0	0	0
Totalt antal deltagare	60 927	50 064	110 991	35 460	16 138	51 601	4 073	4 775	8 848	5 839	9 634	15 473	4 346	3 447	7 793	11 209	16 069	27 278
varav utomeuropeiskt födda (målgrupp PO2 & PO3)	8 205	10 794	18 999	21	19	40	1 819	2 184	4 003	1 235	2 302	3 537	3 118	2 432	5 550	2 012	3 857	5 869

Anmärkningar: Av sekretesskäl har 1 i tabellen ersatts med 0 och 2 ersatts med 3. Med nyanlända invandrare (målgrupp PO2) avses här deltagare inom programområde 2 som omfattas av Arbetsförmedlingens etableringsuppdrag. Observera att en och samma person kan höra till flera målgrupper. "Totalt antal deltagare" gäller unika individer.

Tabell 18. Omedelbara resultatindikatorer för deltagare, per särskilt mål och totalt

Indikator\särskilt mål	Totalt			Särskilt mål 1.1			Särskilt mål 2.1			Särskilt mål 2.2			Särskilt mål 2.3			Särskilt mål 3.1		
(K=kvinnor, M=män, Tot=totalt)	K	M	Tot	K	M	Tot	K	M	Tot	K	M	Tot	K	M	Tot	K	M	Tot
Deltagare i sysselsättning, inklusive egenföretagande, efter avslutad åtgärd (målgrupp PO2 & PO3)	6 343	9 587	15 930	0	0	0	607	869	1 476	830	1 683	2 513	397	556	953	4 509	6 479	10 988
Andel med tillsvidareanställning (av anställda deltagare, där information ges om anställningsform; målgrupp PO2 & PO3)	24%	28%	26%	0%	0%	0%	12%	13%	13%	29%	33%	32%	15%	19%	17%	25%	30%	28%
Andel med heltidsanställning (av anställda deltagare, där information ges om anställningsform; målgrupp PO2 & PO3)	61%	71%	67%	0%	0%	0%	51%	63%	58%	67%	72%	70%	57%	66%	62%	61%	73%	68%
Deltagare i utbildning efter avslutad åtgärd (målgrupp PO2 & PO3)	3 663	4 717	8 380	0	0	0	520	584	1 104	1 206	1 727	2 933	220	195	415	1 717	2 211	3 928
Deltagare med lärlingsplats eller praktik efter avslutad åtgärd (målgrupp PO2 & PO3)	442	499	941	0	0	0	159	143	302	26	49	75	102	70	172	155	237	392
Tidigare inaktiva deltagare, som söker arbete efter avslutad åtgärd (målgrupp PO2 & PO3)	382	410	792	0	0	0	76	98	174	34	67	101	114	51	165	158	194	352
Deltagare som erhållit en kvalifikation efter avslutad åtgärd	1 672	1 955	3 627	664	364	1 028	122	181	303	231	411	642	128	116	244	527	883	1 410
Totalt antal deltagare som har slutat	19 747	23 687	43 434	3 527	1 675	5 202	2 345	2 909	5 254	2 800	4 681	7 481	2 275	1 920	4 195	8 800	12 502	21 302

Anmärkningar: Av sekretessskäl har 1 i tabellen ersatts med 0 och 2 ersatts med 3.

Tabell 19. Långsiktiga resultatindikatorer för deltagare, per särskilt mål och totalt

Indikator\särskilt mål	Totalt			Särskilt mål 2.1			Särskilt mål 2.2			Särskilt mål 2.3			Särskilt mål 3.1		
(K=kvinnor, M=män, Tot=totalt)	K	M	Tot	K	M	Tot	K	M	Tot	K	M	Tot	K	M	Tot
Deltagare i sysselsättning, inklusive egenföretagande, 6 mån efter avslutad åtgärd (målgrupp PO2 & PO3)	4 024	6 779	10 803	384	564	948	544	1 126	1 670	241	393	634	2 855	4 696	7 551
varav utomeuropeiskt födda (målgrupp PO2 & PO3)	677	1 487	2 164	192	289	481	80	246	326	170	288	458	235	664	899
varav unga 15-24 år (målgrupp PO2, tidigare målgrupp PO3)	3 478	6 023	9 501	59	126	185	544	1 126	1 670	24	89	113	2 851	4 682	7 533
varav nyanlända (målgrupp PO2)	239	515	754	104	198	302	20	65	85	115	252	367	0	0	0
varav med funktionsnedsättning (målgrupp PO2)	243	460	703	58	98	156	148	309	457	37	53	90	0	0	0
varav långtidsarbetslösa (målgrupp PO2)	534	886	1 420	190	247	437	225	490	715	119	149	268	0	0	0
varav är eller har varit sjukskrivna och har behov av stöd för återgång i arbetet (målgrupp PO2)	17	17	34	12	11	23	0	3	3	4	4	8	0	0	0
varav har varit utanför arbetsmarknaden mer än 12 mån. (målgrupp PO2)	48	60	108	16	19	35	27	31	58	5	10	15	0	0	0
Deltagare i utbildning efter 6 mån avslutad åtgärd (målgrupp PO2 & PO3)	2 927	3 350	6 277	233	266	499	876	1 096	1 972	136	118	254	1 682	1 870	3 552
varav utomeuropeiskt födda (målgrupp PO2 & PO3)	694	990	1 684	63	78	141	228	368	596	104	100	204	299	444	743
varav unga 15-24 år (målgrupp PO2, tidigare målgrupp PO3)	2 761	3 182	5 943	180	193	373	876	1 096	1 972	26	25	51	1 679	1 868	3 547
varav deltagare i projekt som ska förebygga avhopp från gymnasiet (mål 2.2)	522	678	1 200	0	0	0	522	678	1 200	0	0	0	0	0	0
varav nyanlända (målgrupp PO2)	131	162	293	19	41	60	17	27	44	95	94	189	0	0	0
varav med funktionsnedsättning (målgrupp PO2)	95	114	209	18	18	36	63	87	150	14	9	23	0	0	0
varav långtidsarbetslösa (målgrupp PO2)	210	249	459	31	41	72	133	161	294	46	47	93	0	0	0
varav är eller har varit sjukskrivna och har behov av stöd för återgång i arbetet (målgrupp PO2)	3	3	6	3	3	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0
varav har varit utanför arbetsmarknaden mer än 12 mån. (målgrupp PO2)	647	805	1 452	133	147	280	508	655	1 163	6	3	9	0	0	0

Anmärkning: ett tidigare fel gällande antalet "Deltagare i sysselsättning 6 mån efter avslutad åtgärd - varav har varit utanför arbetsmarknaden mer än 12 mån." har korrigerats, vilket har till resultat att antalet nu är avsevärt lägre än i föregående rapport.

Tabellen fortsätter på nästa sida

Fortsättning tabell 19

Indikator\särskilt mål	Totalt			Särskilt mål 1.1			Särskilt mål 2.1			Särskilt mål 2.2			Särskilt mål 2.3			Särskilt mål 3.1		
(K=kvinnor, M=män, Tot=totalt)	Kvinnor	Män	Summa	Kvinnor	Män	Summa	Kvinnor	Män	Summa	Kvinnor	Män	Summa	Kvinnor	Män	Summa	Kvinnor	Män	Summa
Deltagare i arbetsmarknadspolitiskt program 6 mån efter avslutad åtgärd (målgrupp PO2 & PO3)	2 275	3 342	5 617	0	0	0	298	446	744	221	384	605	386	331	717	1 368	2 182	3 550
varav utomeuropeiskt födda (målgrupp PO2 & PO3)	736	1 126	1 862	0	0	0	146	231	377	47	117	164	313	274	587	230	504	734
varav unga 15-24 år (målgrupp PO2, tidigare målgrupp PO3)	1 675	2 708	4 383	0	0	0	44	101	145	221	384	605	42	51	93	1 368	2 172	3 540
varav nyanlända (målgrupp PO2)	345	411	756	0	0	0	63	140	203	11	31	42	271	240	511	0	0	0
varav med funktionsnedsättning (målgrupp PO2)	186	232	418	0	0	0	72	100	172	55	81	136	58	51	109	0	0	0
varav långtidsarbetslösa (målgrupp PO2)	524	577	1 101	0	0	0	184	245	429	96	147	243	244	185	429	0	0	0
varav är eller har varit sjukskrivna och har behov av stöd för återgång i arbetet (målgrupp PO2)	25	9	34	0	0	0	17	7	24	0	0	0	8	3	11	0	0	0
varav har varit utanför arbetsmarknaden mer än 12 mån. (målgrupp PO2)	36	49	85	0	0	0	14	12	26	18	34	52	4	3	7	0	0	0
Totalt antal deltagare 6 mån efter avslutad åtgärd (målgrupp PO2 & PO3)	12 641	17 875	30 516	0	0	0	1 461	1 945	3 406	2 438	4 078	6 516	1 388	1 295	2 683	7 351	10 557	17 908
varav utomeuropeiskt födda (målgr. PO2 & PO3)	3 195	4 743	7 938	0	0	0	574	808	1 382	519	988	1 507	1 051	966	2 017	1 050	1 981	3 031
varav unga 15-24 år (målgrupp PO2, tidigare målgrupp PO3)	10 486	15 614	26 100	0	0	0	505	731	1 236	2 438	4 078	6 516	204	279	483	7 339	10 526	17 865
varav deltagare i projekt som ska förebygga avhopp från gymnasiet (mål 2.2)	1 015	1 704	2 719	0	0	0	0	0	0	1 015	1 704	2 719	0	0	0	0	0	0
varav nyanlända (målgrupp PO2)	1 223	1 501	2 724	0	0	0	267	485	752	73	155	228	882	861	1 743	0	0	0
varav med funktionsnedsättning (målgrupp PO2)	824	1 165	1 989	0	0	0	260	298	558	375	669	1 044	188	198	386	0	0	0
varav långtidsarbetslösa (målgrupp PO2)	1 731	2 181	3 912	0	0	0	505	627	1 132	597	1 038	1 635	629	516	1 145	0	0	0
varav är eller har varit sjukskrivna och har behov av stöd för återgång i arbetet (målgrupp PO2)	132	73	205	0	0	0	101	53	154	0	3	3	30	18	48	0	0	0
varav har varit utanför arbetsmarknaden mer än 12 mån. (målgrupp PO2)	1 389	1 937	3 326	0	0	0	399	426	825	908	1 459	2 367	82	52	134	0	0	0

Anmärkningar: Av sekretesskäl har 1 i tabellen ersatts med 0 och 2 ersatts med 3. Med nyanlända (målgrupp PO2) avses här deltagare inom programområde 2 som omfattas av Arbetsförmedlingens etableringsuppdrag. Observera att en och samma person kan höra till flera målgrupper. "Totalt antal deltagare 6 mån efter avslutad åtgärd" gäller unika individer.

Tabell 20. Långsiktig resultatindikator för anställda deltagare i mål 1.1, antal deltagare

Indikator	Kvinnor	Män	Totalt
Antal deltagare 6 mån efter avslutad åtgärd som besvarat enkäten	661	315	976
varav deltagare med förbättrad arbetsmarknadssituation	615	461	1 076
Totalt antal deltagare 6 mån efter avslutad åtgärd	1 842	1 132	2 974

Tabell 21a. Könsegregering bland sysselsatta deltagare som avslutat projekt inom PO 2 och PO 3 för minst ett år sedan

Segregeringsindex för sysselsatta deltagare i, PO2 och PO3 tillhöriga målgruppen för PO2 och PO3 ett år efter insatsen avslutades

Ålder	Index	Förvärvsarbetande	
		Kvinnor	Män
20–34	55,4	432	637
35–49	-	-	-
50–64	-	-	-
Totalt	55,4	435	640
Okänt yrke		56	130

Anmärkning: Storleken på index kan variera mellan noll och hundra där noll innebär att kvinnors och mäns representation i varje enskilt yrke är lika stor medan ett index lika med hundra är liktydigt med att kvinnor och män har fullständigt olika yrken. Det betyder att ju större index desto högre grad av könsegregering på arbetsmarknaden och omvänt ju mindre index desto mindre könsegregering. Indexet är beräknat på yrken enligt svensk standard för svensk yrkesklassificering (SSYK 2012).

Tabell 21b. Jämförelsetal: könsegregering bland befolkningen 2016

Segregeringsindex efter ålder för befolkningen 2016

Index och antal		Förvärvsarbetande	
Ålder	Index		
		Kvinnor	Män
20–34	48,8	638 245	667 891
35–49	52,6	748 079	768 234
50–64	59,8	657 277	647 076
Totalt	53,2	2 043 601	2 083 201
Okänt yrke		67 306	118 461
Källa: Yrkesregistret, SCB			

Tabell 22. Omedelbara resultatindikatorer för programområde 3, antal deltagare

Indikator	Kvinnor	Män	Totalt
Arbetslösa deltagare som avslutat insats	6 985	10 417	17 402
Arbetslösa deltagare som fullföljt en insats	994	1 604	2 598
Arbetslösa deltagare som erbjudits anställning, fortsatt utbildning, lärlingsplats eller praktik efter avslutad åtgärd	350	499	849
Arbetslösa deltagare som studerar, erhåller en kvalifikation eller deltar i sysselsättning, inklusive egenföretagare, efter avslutad åtgärd	5 128	7 547	12 675
Långtidsarbetslösa deltagare som avslutat insats	1 448	2 406	3 854
Långtidsarbetslösa deltagare som fullföljt en insats	294	495	789
Långtidsarbetslösa deltagare som erbjudits anställning, fortsatt utbildning, lärlingsplats eller praktik efter avslutad åtgärd	89	150	239
Långtidsarbetslösa deltagare som studerar, erhåller en kvalifikation eller deltar i sysselsättning, inklusive egenföretagare, efter avslutad åtgärd	947	1 588	2 535
Icke-förvärvsarbete deltagare som avslutat insats	1 779	1 971	3 750
Icke förvärvsarbete deltagare som fullföljt en insats	230	235	465
Icke förvärvsarbete deltagare som inte studerar, som erbjudits anställning, fortsatt utbildning, lärlingsplats eller praktik efter avslutad åtgärd	116	123	239
Icke förvärvsarbete deltagare som inte studerar, som studerar, får en kvalifikation eller deltar i sysselsättning, inklusive egenföretagare, efter avslutad åtgärd	1 278	1 338	2 616
Totalt antal deltagare som avslutat insats	8 800	12 502	21 302
Deltagare i fortsatt utbildning, utbildningsprogram som leder till utbildningsbevis, lärlingsutbildning eller praktiktjänstgöring inom 6 månader efter avslutad åtgärd	1 682	1 870	3 552
Deltagare som har anställning inom 6 mån efter avslutad åtgärd	2 846	4 682	7 528
Deltagare som är egenföretagare inom 6 mån efter avslutad åtgärd	9	14	23
Totalt antal deltagare 6 mån efter avslutad åtgärd	7 351	10 557	17 908

EUROPEISKA UNIONEN
Europeiska socialfonden

Tabell 23. Långsiktiga resultatindikatorer för programområde 3, antal deltagare

Indikator	Kvinnor	Män	Totalt
Deltagare i fortsatt utbildning, utbildningsprogram som leder till utbildningsbevis, lärlingsutbildning eller praktiktjänstgöring inom 6 månader efter avslutat åtgärd	1 682	1 870	3 552
Deltagare som har anställning inom 6 mån efter avslutad åtgärd	2 846	4 682	7 528
Deltagare som är egenföretagare inom 6 mån efter avslutad åtgärd	9	14	23
Totalt antal deltagare 6 mån efter avslutad åtgärd	7 351	10 557	17 908

